

AUGUR
Consulting

Spolufinancováno z Evropské unie, Evropského sociálního fondu,
operačního programu Zaměstnanost, reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0006965.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

„Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji“

VYPRACOVÁNO PRO SPRÁVNÍ OBVOD OBCE S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ
ZNOJMO

Objednatel:

Jihomoravský kraj
Žerotínovo náměstí 3
601 82 Brno

jihomoravský kraj

Poskytovatel:

AUGUR Consulting s.r.o.
Vinařská 5/A1
603 00 Brno

V Brně 1. 3. 2019

OBSAH

I. ÚVOD, CÍLE A KONTEXT	3
II. DEFINICE POJMU POTŘEBNOST V SOCIÁLNÍ OBLASTI.....	5
III. METODOLOGIE.....	6
IV. SPRÁVNÍ OBVOD ORP ZNOJMO	7
V. DESK RESEARCH, SYNTÉZY A AGREGACE DAT	8
V.1. Sociálně demografické ukazatele a agregace.....	8
V.2. Sociálně ekonomické ukazatele a agregace	11
V.2.1. Dávky v hmotné nouzi	11
V.2.2. Příspěvek na živobytí.....	11
V.2.3. Příspěvek a doplatek na bydlení	12
V.2.4. Mimořádná okamžitá pomoc	14
V.2.5. Zaměstnanost.....	16
V.3. Příspěvky na péči dle stupně závislosti	18
V.4. Údaje o důchodech.....	21
VI. EMPIRICKÁ ČÁST	23
VI.1. Artikulované potřeby v sociální oblasti – průzkum mezi běžnou populací obyvatel JMK – vybrané výsledky za okresy	24
VI.2. Institucionálně deklarovaná potřebnost v sociální oblasti z pohledu ORP Znojmo.....	29
VI.2.1. Financování sociálních služeb ze strany obcí III. typu	32
VI.3. Artikulované potřeby v sociální oblasti – interpretace poznatků ze skupinové diskuze	35
VI.3.1. Interpretace hlavních poznatků	35
VII. STRUČNĚ ZÁVĚREM.....	37
VII.1. Sociálně demografické ukazatele a agregace.....	37
VII.2. Artikulované potřeby v sociální oblasti – průzkum mezi běžnou populací obyvatel JMK – vybrané výsledky za okresy	39
VII.3. Institucionálně deklarovaná potřebnost v sociální oblasti z pohledu ORP Znojmo.....	40
VII.3.1. Financování sociálních služeb ze strany obcí III. typu	40
VII.4. Artikulované potřeby v sociální oblasti – interpretace poznatků ze skupinové diskuze	41
VIII. PŘÍLOHY	42
VIII.1. Mapa okresu Znojmo	42
IX. SEZNAM TABULEK.....	43
X. SEZNAM GRAFŮ.....	44

I. ÚVOD, CÍLE A KONTEXT

Společnost AUGUR Consulting s.r.o. si dovoluje předložit separátní závěrečnou zprávu **Analyza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji** vypracovanou pro správní obvod obce s rozšířenou působností **Znojmo**. Analýza je součástí komplexního projektu Jihomoravského kraje s názvem „Podpora plánování rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji IV.“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0006965. Projekt je spolufinancován formou účelové dotace v rámci operačního programu Zaměstnanost.

Hlavním cílem projektu bylo **zjištění a popis potřebnosti jednotlivých druhů sociálních služeb** na území Jihomoravského kraje mj. jako podkladu pro tvorbu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji pro plánovací období 2021–2023. Výstupem analýzy je komplexní závěrečná zpráva pro Jihomoravský kraj a 21 samostatných zpráv pro jednotlivé ORP.

Jihomoravský kraj zřizuje a spravuje síť sociálních služeb na svém území na základě principu komunitního plánování sociálních služeb. Hlavním přínosem komunitního plánování je zapojení všech účastníků systému sociálních služeb, kterými jsou uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé a veřejnost. Ti všichni jsou zapojeni do plánovacího procesu s cílem zjistit aktuální potřeby a zdroje na daném území a najít nejlepší řešení pro jejich naplnění a využití.¹

Proces komunitního plánování je založen na vzájemné spolupráci Jihomoravského kraje s 21 obcemi s rozšířenou působností. Jihomoravský kraj definuje rámcové strategie rozvoje sociálních služeb a metodicky vede obce v procesu komunitního plánování. Plánování rozvoje sociálních služeb na území Jihomoravského kraje je založeno na průběžné a vzájemné spolupráci tří pracovních skupin:²

- pracovní skupina pro komunitní plán Jihomoravského kraje,³
- pracovní skupina koordinátorů 21 obcí s rozšířenou působností,⁴
- okresní týmy pro plánování sociálních služeb.⁵

¹ Webový portál komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji. [online] [cit. 3. 10. 2018]. Dostupné z: <https://socialnisluzby-jmk.kr-jihomoravsky.cz/Folders/748-1-Planovani+socialnich+sluzeb+v+JMK.aspx>.

² Tamtéž.

³ Jedná se o poradní skupinu vedoucího odboru sociálních věcí Krajského úřadu JMK, která zajišťuje odbornou a metodickou podporu procesu plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji. Pracovní skupina je tvořena na principu triády, tedy ze zástupců zadavatele, poskytovatelů a uživatelů. Účastní jsou i zástupci metodiků komunitního plánování.

⁴ Obce s rozšířenou působností představují základní stavební jednotku procesu střednědobého plánování sociálních služeb na území Jihomoravského kraje, proto je setkání jednotlivých koordinátorů pro tvorbu nového střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb nezbytné. Na úrovni obcí je realizován proces komunitního plánování. Předmětem setkání pracovní skupiny je tvorba místních sítí sociálních služeb a spolupráce na tvorbě strategických dokumentů Jihomoravského kraje (střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, akční plány).

⁵ Jedná se o skupinu koordinátorů a zadavatelů sociálních služeb na úrovni okresů. Cílem setkání je prohloubení spolupráce a metodické podpory s přesahem na okresní úroveň a optimalizace okresních sítí.

Výsledkem komunitního plánování sociálních služeb je určení modelu, resp. rozsahu sítě sociálních služeb na daném území. Krajskou síť sociálních služeb **představují konkrétní sociální služby**, které jsou vyhodnoceny jako potřebné, efektivní, kvalitní, a mají být tedy finančně podporovány ze strany kraje⁶.

Síť sociálních služeb musí být tvořena od úrovně obcí, kde je možné nejsnáze zjišťovat potřeby uživatelů, které by mohly být prostřednictvím sociálních služeb uspokojeny a na jejichž základě by měl vznikat zárodek sítě služeb. Kraj ze své perspektivy a s ohledem na informace ze všech regionů⁷ pak může vytvářet síť, která postihne všechny podstatné parametry a okolnosti⁸.

Cílem procesu komunitního plánování sociálních služeb je tedy na základě poznatků od jednotlivých aktérů v sociální oblasti a na základě pravidelného vyhodnocování potřebnosti v sociální oblasti v návaznosti na změny sociálních jevů, demografického vývoje, sociálně ekonomické situace atd. **optimalizovat síť sociálních služeb na území Jihomoravského kraje a ve správních územích ORP.**

Předložená Analýza potřebnosti sociálních služeb je jednou z 21 zpráv pro jednotlivá ORP v rámci Jihomoravského kraje a analyzuje situaci v rámci správního obvodu ORP Znojmo. Závěrečná zpráva zohledňuje především její určení. Výsledky jsou uváděny v přehledné podobě grafů, tabulek a komentářů tak, aby jednotlivá zjištění mohl příjemce flexibilně využívat pro svou práci a aktivity.

Realizační tým sociologů a odborníků na sociální práci a sociální politiku doplňovali při administraci a souvisejících činnostech další pracovníci společnosti AUGUR Consulting s.r.o., která poskytuje profesionální sociologické služby již od roku 1996. Věříme, že výsledky analýzy prezentované v této závěrečné zprávě se stanou zajímavou zpětnou vazbou názorů, postojů a potřeb sledovaných cílových skupin uživatelů nebo potenciálních uživatelů sociálních služeb a současně inspirací využitelnou v procesu komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji.

AUGUR Consulting s.r.o. si dovoluje vyjádřit poděkování zaměstnancům Krajského úřadu Jihomoravského kraje, komunikačním partnerům z jednotlivých ORP, zástupcům expertní a konzultační skupiny, zástupcům poskytovatelů sociálních služeb a všem dalším spolupracujícím osobám za vstřícný přístup při naplňování předmětu a cílů tohoto projektu.

Za řešitelský tým AUGUR Consulting s.r.o.

Mgr. Marián Svoboda
ředitel společnosti

---

⁶ ČTVRTNÍK, J. a LEJSAL, M. 2013. Sociální služby a způsob financování – podklad k odborné diskuzi. [online] [cit. 1. 10. 2018]. Dostupné z: <http://podporaprocesu.cz/wp-content/uploads/2013/01/Varianty-financov%C3%A1n%C3%AD.pdf>.

⁷ Rozsah nabídky stejného druhu sociální služby se může vzhledem k vyskytujícím se sociálním jevům a specifickým potřebám v rámci ORP významně lišit.

⁸ MPSV. 2015. Národní strategie rozvoje sociálních služeb. [online] [cit. 5. 10. 2018]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/20258/III.pdf>.

II. DEFINICE POJMU POTŘEBNOST V SOCIÁLNÍ OBLASTI

Na potřebnost sociálních služeb je nutné nahlížet v celém kontextu a významu slova „potřebnost“. Potřebnost a dostupnost sociálních služeb jsou jedny z významných obecně přijímaných parametrů, které souvisí se síťováním sociálních služeb, optimalizací sítí sociálních služeb a s přesahem do jejich efektivního financování, především z úrovně krajů a obcí.

Společnost AUGUR Consulting⁹ rozlišuje čtyři roviny náhledu na potřebnost služeb v sociální oblasti:

- a) potřebnost institucionálně deklarovaná,
- b) potřebnost pocíťovaná – neartikulovaná,
- c) potřebnost reálně artikulovaná,
- d) potřebnost normativní – relativní, z úrovně krajů komparativní.

ad a) Jedná se o potřeby institucionálně deklarované a určované z úrovně zřizovatelů a zadavatelů sociálních služeb, s přesahem do politického rozhodování. Jde o systémový přístup k řešení rozsahu a struktury nabídky sociálních služeb, např. na konkrétním území, s cílem dosáhnout určitých standardů nabídky v oblasti uspokojování potřeb obyvatel v sociální oblasti. Potřeby institucionálně deklarované úzce vycházejí z procesu komunitního plánování sociálních služeb a ze systematické práce s cílovými skupinami, především na úrovni ORP.

ad b) Jedná se o potřeby konkrétních uživatelů nebo potenciálních uživatelů sociálních služeb, které však nejsou artikulovány – jsou pouze pocíťovány. Důležitá je přitom pravidelná verifikace těchto pocíťovaných potřeb v sociální oblasti, a to z úrovně poskytovatelů sociálních služeb, ale také z úrovně zřizovatelů – zadavatelů sociálních služeb.

ad c) Jedná se o artikulované potřeby v sociální oblasti nejčastěji od klientů (uživatelů) nebo také od poskytovatelů sociálních služeb. Může se však jednat o různý stupeň úrovně artikulace potřeb z hlediska validity a reliability.

ad d) Jedná se o komparativní podobu nahlížení na potřebnost jednotlivých druhů sociálních služeb určitých referenčních vzorků osob z různých území (nejčastěji srovnání jednotlivých ORP v rámci krajů). V podstatě se jedná o srovnání konkrétních, zdůvodnitelně stanovených indikátorů (z datových zdrojů ČSÚ, ÚP, ÚZIS apod.), které souvisí s uspokojováním potřeb konkrétních cílových skupin osob v rámci jednotlivých území. Cílem je sofistikovaným a vědeckým přístupem analyzovat relativní potřebnost sociálních služeb a prostřednictvím indikátorů a z nich kvantifikovaných indexů porovnat tzv. míru relativní potřebnosti sociálních služeb v jednotlivých lokalitách. Východiskem pro uplatnění matematicko-statistického modelu výpočtů indexů a jejich agregací je operacionalizace jednotlivých sociálních jevů a cílových skupin, kterých se tyto jevy bezprostředně dotýkají.

⁹ Vychází z BRADSHAW, J. R., 1972. The taxonomy of social needs. In: MCLACHLAN, G. (ed). *Problems and Progress in Medical Care*. Oxford: Oxford University Press a BRADSHAW, J. R., 1994. The conceptualisation and measurement of need: a social policy perspective. In: POPAY, J. a Williams, G. (eds). *Researching the People's Health*. Londýn: Routledge, str. 45–57.

III. METODOLOGIE

Metodologie uplatněná v jednotlivých ORP není zcela identická. Cílem bylo v jednotlivých ORP vytěžit taková sekundární data a uplatnit takové metody a techniky získávání primárních dat, které umožňují zprostředkovat informace a zpětnou vazbu využitelnou v procesu KPSS jednotlivých ORP a současně naplňují cíle a předmět celé analýzy, jejímž zadavatelem je Jihomoravský kraj.

Součástí této separátní zprávy je mj. řada sekundárních dat a ukazatelů, které by si jednotlivá ORP s využitím vlastních kapacit a datových zdrojů složitě vyhodnocovala. Výstupem této zprávy jsou nejen prostá sekundární data, ale především jejich agregace, které dokumentují ukazatele sociálně demografického a sociálně ekonomického vývoje v jednotlivých ORP v návaznosti na proměnu stávajících a vznik nových sociálních jevů. Z pohledu AUGUR Consulting mohou být zajímavá také srovnání agregací a ukazatelů mezi jednotlivými ORP.

Východiskem pro naplnění cílů projektu byl tzv. **integrováný metodologický přístup**, tedy kombinace metodologických přístupů a technik pro zajištění relevantních dat. „V současném sociálně vědním výzkumu se objevují dva krajní přístupy, které jsou zakotveny v protichůdných epistemologických pozicích. První je znám jako „hypoteticko-deduktivní“, také „pozitivistický“, a odpovídá kvantitativní výzkumné strategii a používání osvědčených matematicko-statistických postupů. Druhý přístup je „induktivní“, označovaný též jako „interpretativní“, a odpovídá mu kvalitativní výzkumná strategie. Jako „integrováný výzkum“ či „integrovaná strategie“ se zpravidla implicitně chápe kombinace výše uvedených tradičních výzkumných strategií¹⁰.

V rámci empirických aktivit uskutečněných v celém Jihomoravském kraji byly identifikovány názory, postoje a potřeby potenciálních uživatelů sociálních služeb – běžné populace, poskytovatelů sociálních služeb, zřizovatelů sociálních služeb a kompetentních zástupců obcí III. typu a dalších aktérů v sociální oblasti.

Rekapitulace použitých metod, technik a výstupů v ORP Znojmo:

- desk research (deskripce, analýzy, syntézy a agregace sekundárních dat),
- dotazníkové šetření mezi zřizovateli sociálních služeb a zástupci obcí III. typu prostřednictvím on-line dotazníku (CAWI¹¹) a polostrukturovaných rozhovorů – vybrané výstupy,
- dotazníkové šetření mezi potenciálními uživateli sociálních služeb – běžnou populací – prostřednictvím osobního dotazování (PAPI¹²) – dílčí výstupy a komparace s jinými ORP,
- kvantitativní šetření zaměřené na potřebnost centra denních služeb pro osoby bez přístřeší.

¹⁰ LOUČKOVÁ, I. 2010. *Integrovaný přístup v sociálně vědním výzkumu*. Praha: Sociologické nakladatelství.

¹¹ Computer Assisted Web Interviewing.

¹² Paper-and-pencil Interviewing.

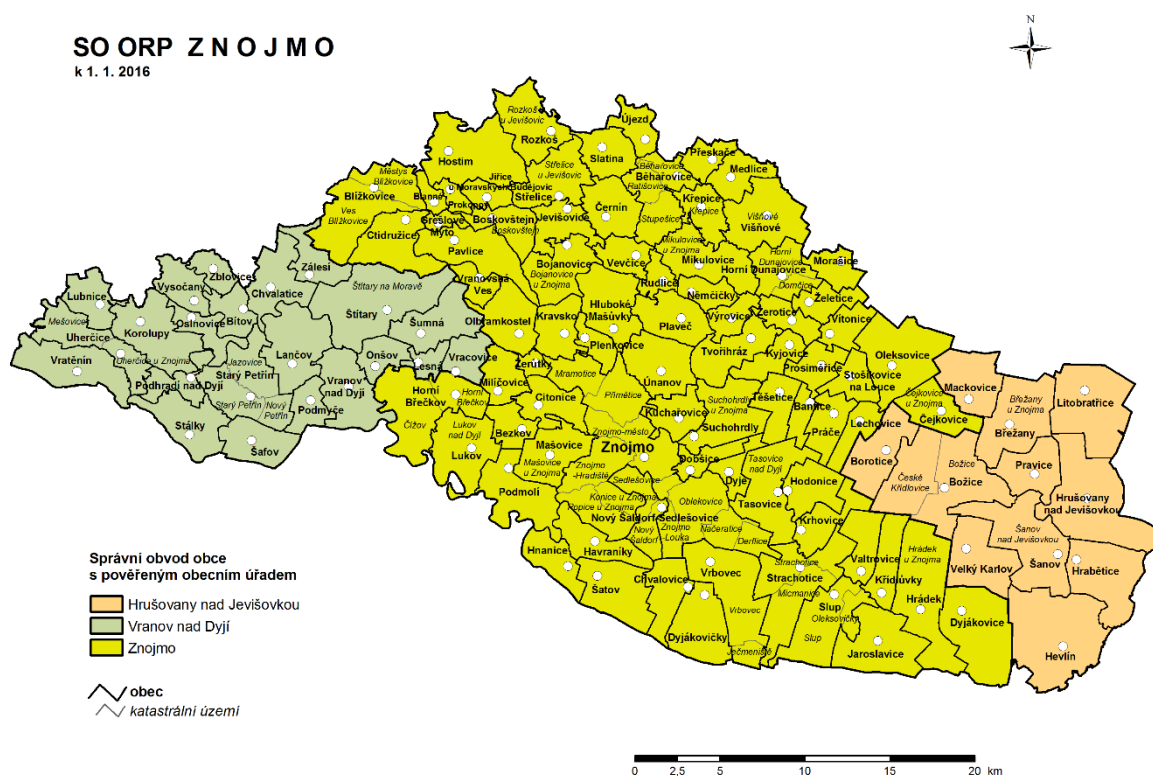

- Kvantitativní šetření zaměřené na potřebnost kontaktního místa pro seniory, tzv. Senior Pointu.
- Focus group¹³.

IV. SPRÁVNÍ OBVOD ORP ZNOJMO

Jihomoravský kraj je podle platného zákonného ustanovení vymezen okresy Blansko, Brno-město, Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo a je rozdělen na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Blansko, Boskovice, Brno, Břeclav, Bučovice, Hodonín, Hustopeče, Ivančice, Kuřim, Kyjov, Mikulov, Moravský Krumlov, Pohořelice, Rosice, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov, Veselí nad Moravou, Vyškov, **Znojmo** a Židlochovice.

Správní obvod rozšířené působnosti státní správy svěřené obci Znojmo leží v Jihomoravském kraji v okrese Znojmo a čítá 111 obcí.

Zdroj: ČSÚ.

¹³ Realizace skupinové diskuse s cílovou skupinou osoby s poruchou autistického spektra.

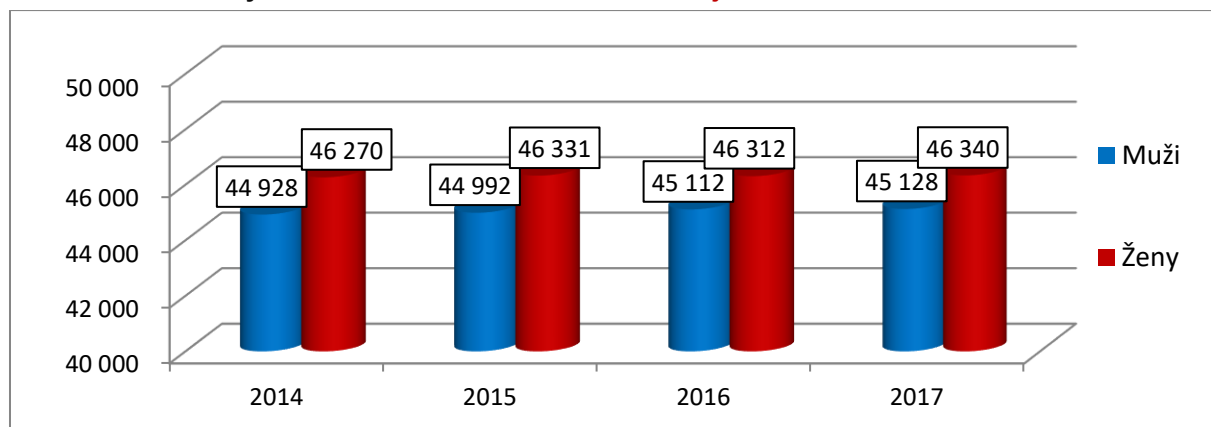
V. DESK RESEARCH, SYNTÉZY A AGREGACE DAT

Nedílnou součástí projektu Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji byl tzv. **desk research**. Jedná se o shromáždění a syntézu všech dostupných aktuálních a relevantních informací a údajů, jejich analýzy a agregace. V rámci desk research bylo pracováno s daty získanými z následujících zdrojů: ÚP ČR¹⁴, ČSÚ¹⁵, ÚZIS¹⁶, RP¹⁷, KISSoS¹⁸ a ČSSZ¹⁹.

V.1. Sociálně demografické ukazatele a agregace

Ve správním obvodu ORP Znojmo bylo ke dni 31. 12. 2017 přihlášeno k trvalému pobytu²⁰ celkem 91 468 obyvatel, z toho bylo 45 128 mužů a 46 340 žen²¹. V období let 2014–2017 lze identifikovat průběžný mírný nárůst počtu obyvatel, zejména mužů. Podrobné informace dokumentuje následující graf.

Graf č. 1: Počet obyvatel v letech 2014–2017 – ORP Znojmo.

Zdroj dat: ČSÚ. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku. Údaje jsou v absolutních číslech.)

Graf: AUGUR Consulting

Ve věku 0–14 let bylo v ORP Znojmo v roce 2017 evidováno celkem 14 391 obyvatel, ve věku 15–64 let bylo evidováno 59 913 obyvatel a ve věku 65 a více let bylo evidováno celkem 17 164 obyvatel. Ve věkové kohortě dětí do 14 let i u obyvatel starších 65 let dochází meziročně k nárůstu počtu obyvatel. Podrobně tento trend dokumentuje následující graf.

¹⁴ Úřad práce České republiky.

¹⁵ Český statistický úřad.

¹⁶ Úřad pro zdravotnické informace a statistiky.

¹⁷ Registr poskytovatelů sociálních služeb.

¹⁸ Krajský informační systém sociálních služeb Jihomoravského kraje.

¹⁹ Česká správa sociálního zabezpečení.

²⁰ Nebo k jakémukoliv platnému pobytu cizince, azylanta.

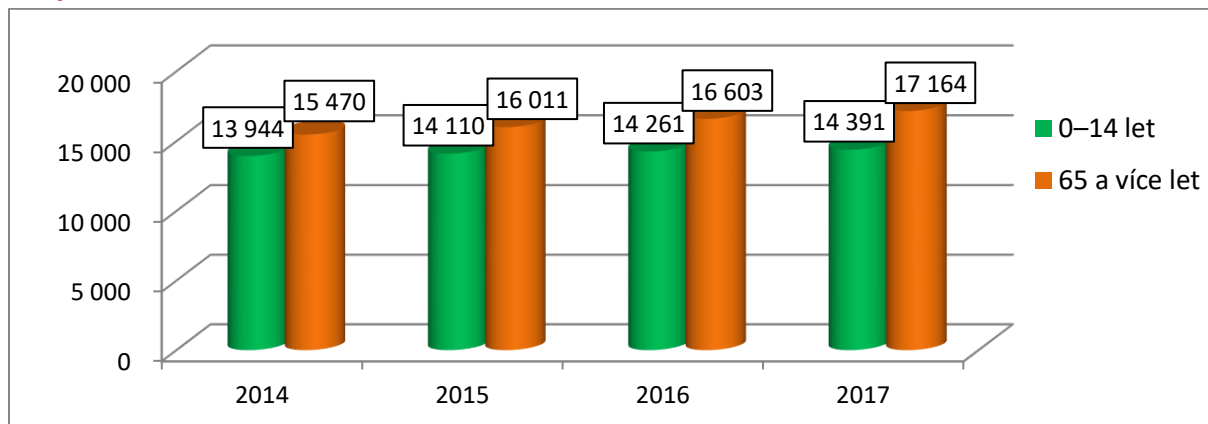
²¹ Zdroj: ČSÚ, údaje platné k 31. 12. 2017.

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

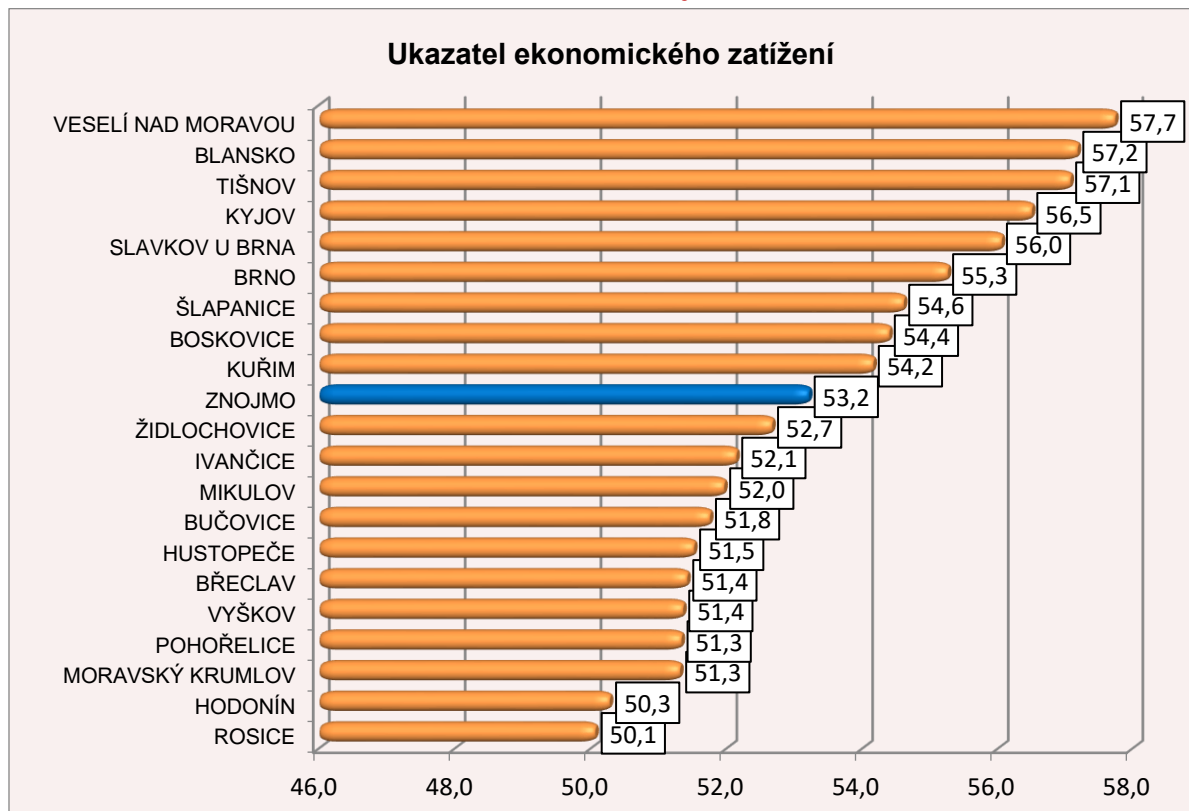
Graf č. 2: Počet obyvatel ve věku 0–14 a ve věku 65 a více let v letech 2014–2017 – ORP Znojmo.

Zdroj dat: ČSÚ. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku. Údaje jsou v absolutních číslech.)
Graf AUGUR Consulting

Důležitým ukazatelem je **index ekonomického zatížení**, který vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku, tedy je jedním z indexů, které charakterizují proces demografického stárnutí. Graf znázorňuje počet dětí ve věku 0–14 let a počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let. Nejvyšší ukazatel ekonomického zatížení byl zjištěn v ORP Veselí nad Moravou, ORP Blansko a ORP Tišnov. Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 3: Ukazatel ekonomického zatížení – ORP Znojmo.

Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Průměrný věk obyvatel vykazuje mírně progresivní tendenci. Podrobné informace jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 1: Základní demografické údaje v letech 2013–2017 – ORP Znojmo.

Stav obyvatel k 31.12.		2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvatel celkem		91 122	91 198	91 323	91 424	91 468
Podle pohlaví	muži	44 885	44 928	44 992	45 112	45 128
	ženy	46 237	46 270	46 331	46 312	46 340
Ve věku (let)	0-14	13 791	13 944	14 110	14 261	14 391
	15-64	62 449	61 784	61 202	60 560	59 913
	65 a více	14 882	15 470	16 011	16 603	17 164
Průměrný věk		41,1	41,3	41,5	41,8	42,0

Zdroj dat: ČSÚ. (Údaj je platný k 31. 12. daného roku.)

Tabulka AUGUR Consulting

V roce 2017 došlo k přírůstku živě narozených o 1004 osob, což je o 39 osob více než v roce 2010. Zemřelých bylo za rok 2017 celkem 914 osob, tedy o 36 osob méně než v roce 2010.

Index stáří (počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let) se v ORP Znojmo v letech 2010 až 2017 zvýšil, a to o 23,9 osob na 100 dětí. Podrobnější informace dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 2: Základní demografické údaje v letech 2010 a 2017 – ORP Znojmo.

ORP Znojmo	2010	2017	Trend
Počet obyvatel celkem	91 450	91 468	18 ↑
Živě narození	965	1 004	39 ↑
Zemřelí celkem	950	914	-36 ↓
Přirozený přírůstek obyvatel (narození – zemřelí)	15	90	75 ↑
Průměrný věk mužů (roky)	38,6	40,6	2 ↑
Průměrný věk žen (roky)	41,7	43,4	1,7 ↑
Podíl obyvatel ve věku 65 a více let (%)	14,1	18,8	4,7 ↑
Index stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let)	95,4	119,3	23,9 ↑

Zdroj dat: ČSÚ, vlastní výpočty. (Údaj je platný k 31. 12. daného roku.)

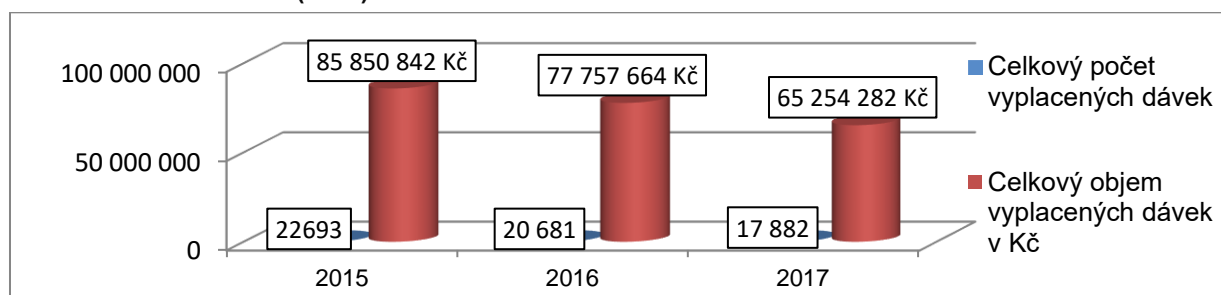
Tabulka AUGUR Consulting

V.2. Sociálně ekonomické ukazatele a agregace

V.2.1. Dávky v hmotné nouzi

Celkový počet vyplacených dávek v hmotné nouzi v ORP Znojmo od roku 2015 výrazně klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 22 693 vyplacených dávek o celkovém objemu 85 850 842 Kč, v roce 2016 se počet vyplacených dávek snížil na 20 681 a celkový objem na 77 757 664 Kč. V roce 2017 se tento počet opět snížil na 17 882 vyplacených dávek a objem na 65 254 282 Kč. Vývoj dokumentuje následující graf.

Graf č. 4: Údaje o počtu vyplacených dávek v hmotné nouzi a celkovém objemu vyplacených dávek v hmotné nouzi (v Kč) v letech 2015–2017.

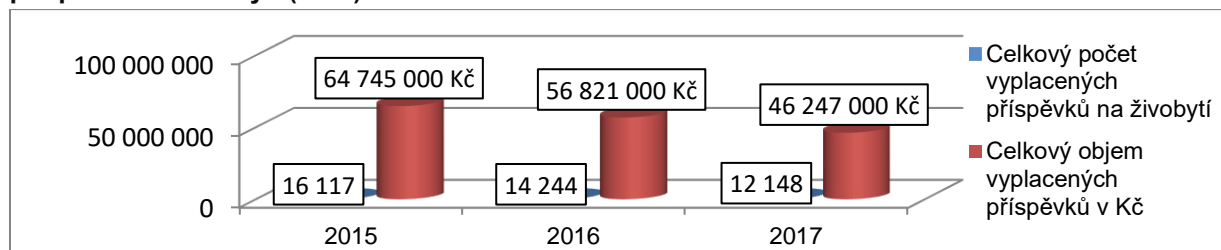

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku. Údaje jsou v absolutních číslech.)
Graf AUGUR Consulting

V.2.2. Příspěvek na živobytí

Podíváme-li se na celkovou výši vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí, v roce 2015 se jednalo o celkovou alokaci 64 745 000 Kč a počet vyplacených příspěvků činil 16 117. V roce 2016 se pak jednalo o celkový objem 56 821 000 Kč a počet vyplacených příspěvků byl 14 244. V roce 2017 se jednalo o celkový objem vyplacených prostředků 46 247 000 Kč a počet vyplacených příspěvků byl 12 148. Vývoj dokumentuje následující graf.

Graf č. 5: Údaje o počtu vyplacených příspěvků na živobytí a celkovém objemu vyplacených příspěvků na živobytí (v Kč) v letech 2015–2017.

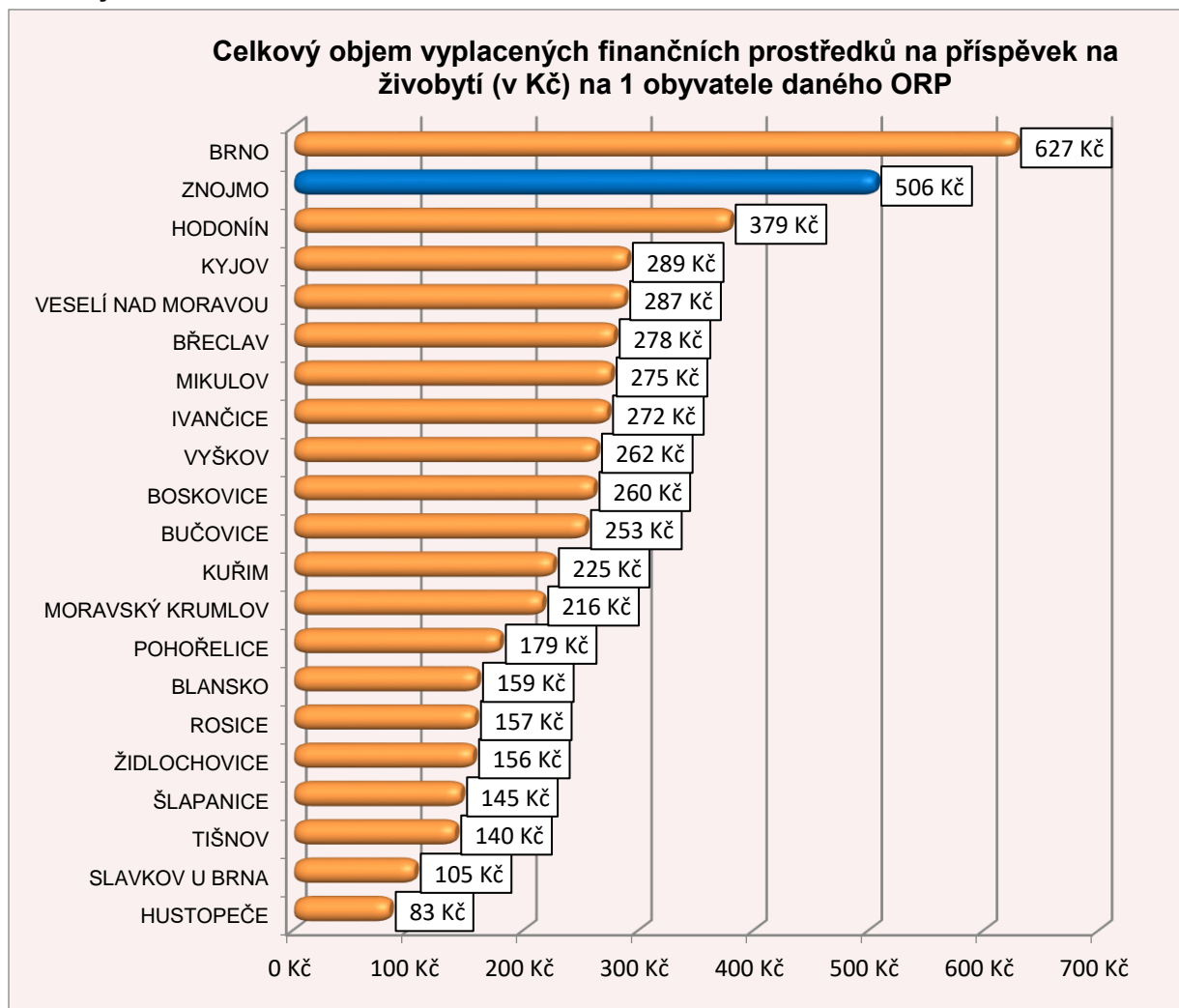
Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku. Údaje jsou v absolutních číslech.)
Graf AUGUR Consulting

U ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ najdeme mezi jednotlivými ORP v roce 2017 značné rozdíly. Jak dokumentuje následující graf, nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků

na příspěvek na živobytí (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován ve Statutárním městě Brně (627 Kč), dále v **ORP Znojmo (506 Kč)** a v ORP Hodonín (379 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (83 Kč).

Graf č. 6: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.

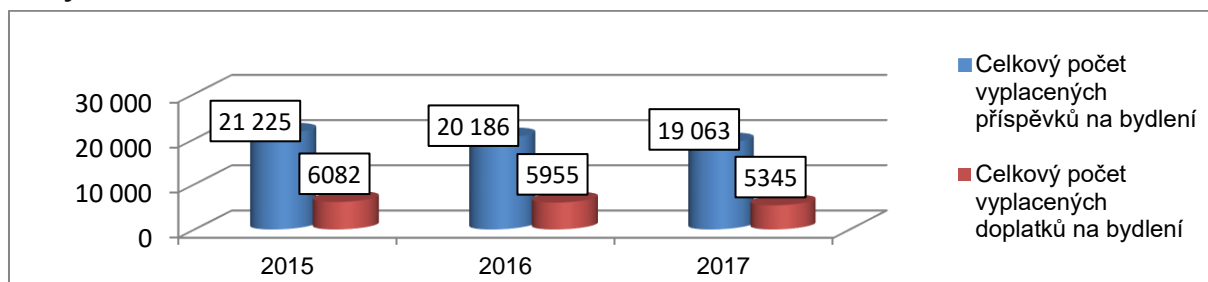
Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

V.2.3. Příspěvek a doplatek na bydlení

Celkový počet vyplacených příspěvků na bydlení meziročně klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 21 225 vyplacených příspěvků na bydlení a 6082 vyplacených doplatků na bydlení, v roce 2016 se počet vyplacených příspěvků na bydlení snížil na 20 186 příspěvků, počet vyplacených doplatků se snížil na 5955 doplatků. V roce 2017 bylo vyplaceno 19 063 příspěvků na bydlení a 5345 doplatků na bydlení. Vývoj dokumentuje následující graf.

Graf č. 7: Údaje o počtu vyplacených příspěvků na bydlení a počtu vyplacených doplatků na bydlení v letech 2015–2017.

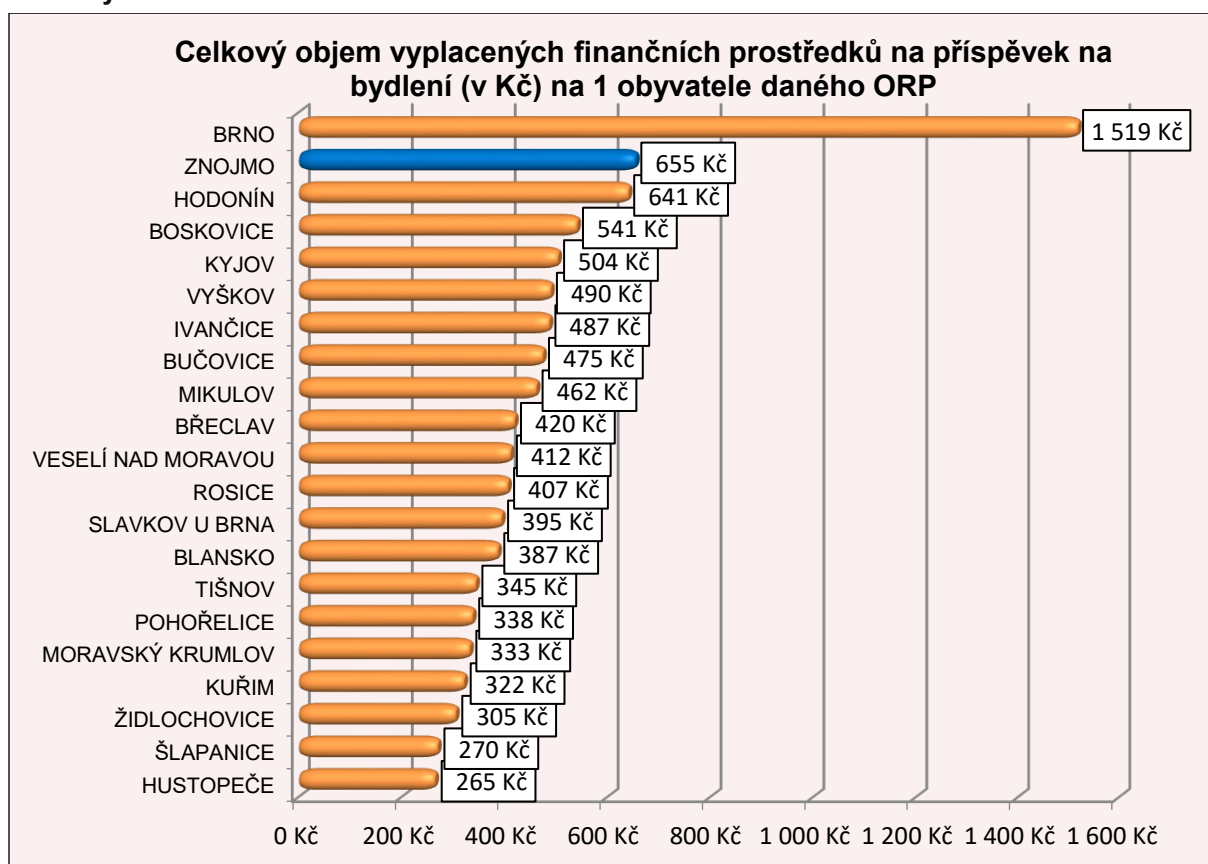

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.)

Graf AUGUR Consulting

Jako další relevantní ukazatel lze vnímat „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“. V porovnání dat za rok 2017 najdeme mezi jednotlivými ORP značné rozdíly. Jak dokumentuje následující graf, nejvíce finančních prostředků bylo vyplaceno na 1 obyvatele formou příspěvku na bydlení (v Kč) ve Statutárním městě Brně (1 519 Kč), dále v **ORP Znojmo (655 Kč)** a v ORP Hodonín (641 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (265 Kč). Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 8: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na bydlení (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

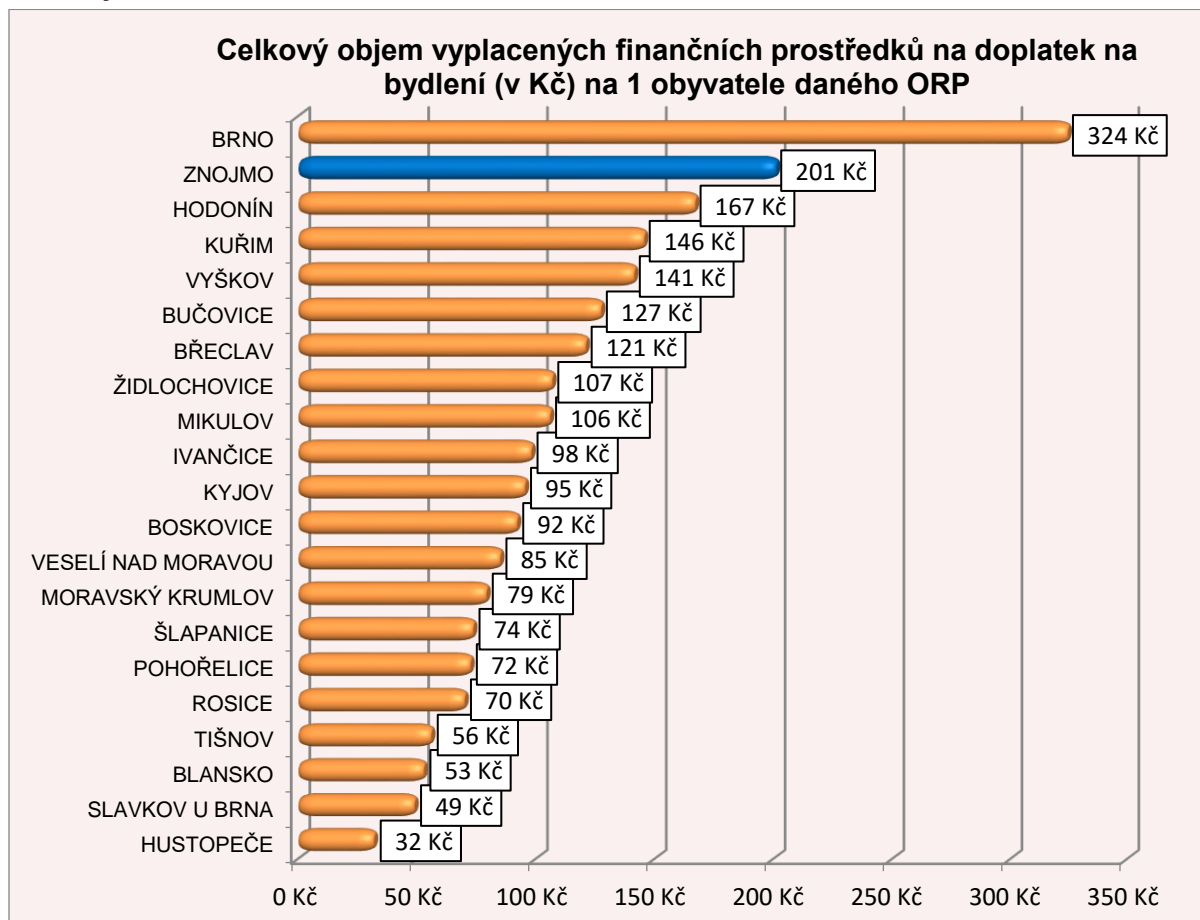
Graf AUGUR Consulting

V rámci ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ najdeme mezi jednotlivými ORP v roce 2017 rozdíly. Jak dokumentuje následující graf, nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován ve Statutárním městě Brně (324 Kč), dále v **ORP Znojmo (201 Kč)** a v ORP Hodonín (167 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (32 Kč).

Graf č. 9: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

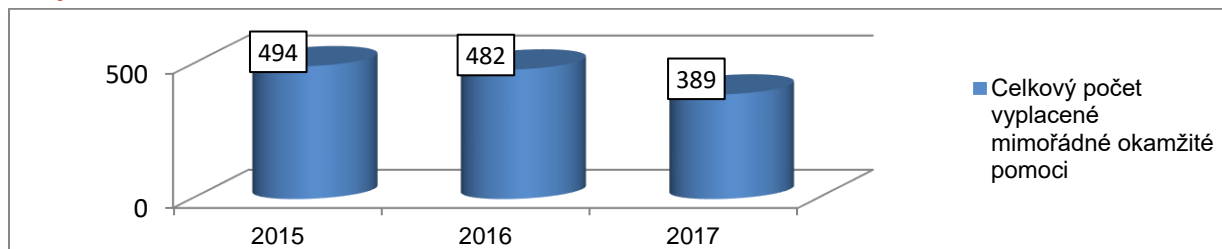
V.2.4. Mimořádná okamžitá pomoc

Celkový počet vyplacených příspěvků mimořádné okamžité pomoci od roku 2015 klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 494 vyplacených příspěvků. V roce 2016 se počet vyplacených příspěvků snížil na 482 a v roce 2017 se jednalo o 389 vyplacených příspěvků. Vývoj dokumentuje následující graf.

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Graf č. 10: Údaje o počtu vyplacené mimořádné okamžité pomoci v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.

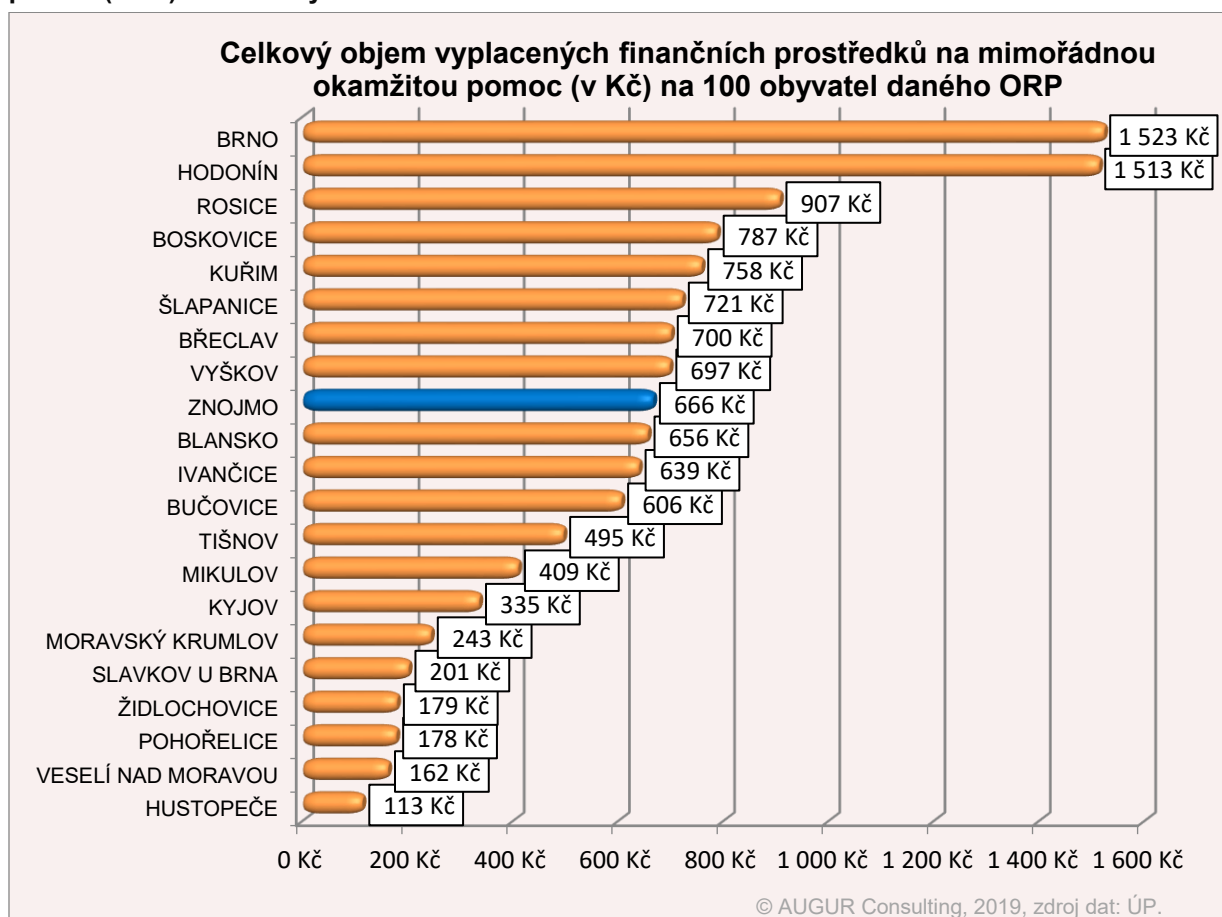

Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.)

Graf AUGUR Consulting

Nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na mimořádnou okamžitou pomoc (v Kč) v přepočtu na 100 obyvatel byl evidován za rok 2017 v Statutárním městě Brně (1 523 Kč), dále v ORP Hodonín (1 513 Kč) a v ORP Rosice (907 Kč). Nejnižší podíl v roce 2017 byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (113 Kč). Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 11: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na mimořádnou okamžitou pomoc (v Kč) na 100 obyvatel daného ORP.

Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

Následující tabulka v kumulativní podobě dokumentuje jednotlivé údaje o počtu vyplacených příspěvků a o počtu uchazečů o práci z období let 2015–2017, včetně označení trendů.

Tabulka č. 3: Údaje o počtu vyplacených příspěvků a o počtu uchazečů o práci v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.

ORP Znojmo		2015	2016	2017	Trend
Celkový počet vyplacených příspěvků	Dávky v hmotné nouzi	22 693	20 681	17 882	-4811 ↓
	Příspěvek na živobytí	16 117	14 244	12 148	-3969 ↓
	Doplatek na bydlení	6 082	5 955	5 345	-737 ↓
	Mimořádná okamžitá pomoc	494	482	389	-105 ↓
	Příspěvek na bydlení	21 225	20 186	19 063	-2162 ↓
	Příspěvek na mobilitu	13 401	14 397	14 953	1552 ↑
	Příspěvek na zvláštní pomůcky	51	64	34	-17 ↓
	Porodné	260	230	198	-62 ↓
	Pohřebné	21	17	24	3 ↑
	Přídavek na dítě	59 263	53 725	45 860	-13403 ↓
	Rodičovský příspěvek	26 422	26 992	27 765	-1343 ↓
Počet uchazečů o práci		5 953	5 398	4 270	-1683 ↓
Z toho osoby se zdravotním postižením		692	658	565	-127 ↓
Z toho osoby registrované na úřadu práce déle než 12 měsíců		2 207	1 868	1 326	-881 ↓

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.)

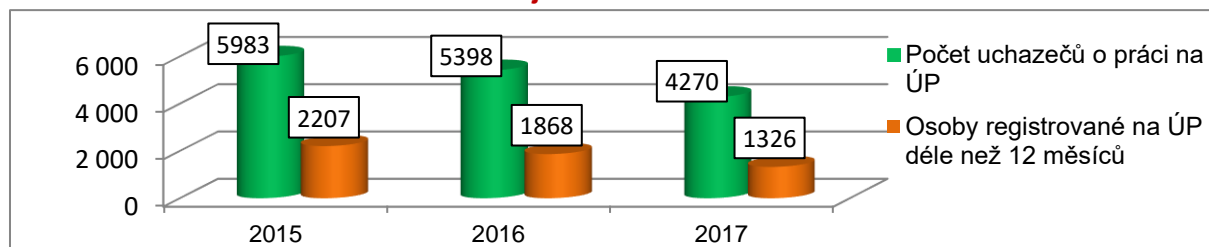
Tabulka AUGUR Consulting

V.2.5. Zaměstnanost

Úměrně klesající trend vyplacených dávek v hmotné nouzi, stejně jako klesající počet uchazečů o práci v ORP Znojmo, vyjadřuje vzájemnou provázanost s celorepublikovým vývojem, který dokumentuje klesající chudobu v České republice. Vzhledem k dobrému růstu české ekonomiky a s ním spojené vysoké zaměstnanosti i k růstu výdělků loni výrazně klesly výdaje na dávky v hmotné nouzi, stejně jako počet lidí, kteří tuto podporu pobírají. Výdaje jsou tak nejnižší za posledních šest let²².

Výše uvedený trend snižování míry nezaměstnanosti platí také pro ORP Znojmo. Názorně vývoj nezaměstnanosti – počtu uchazečů o práci dokumentuje následující graf.

Graf č. 12: Počet uchazečů o práci a z toho osoby registrované na úřadu práce déle než 12 měsíců v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.

Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.)

Graf AUGUR Consulting

²² Ministerstvo práce, 2018.

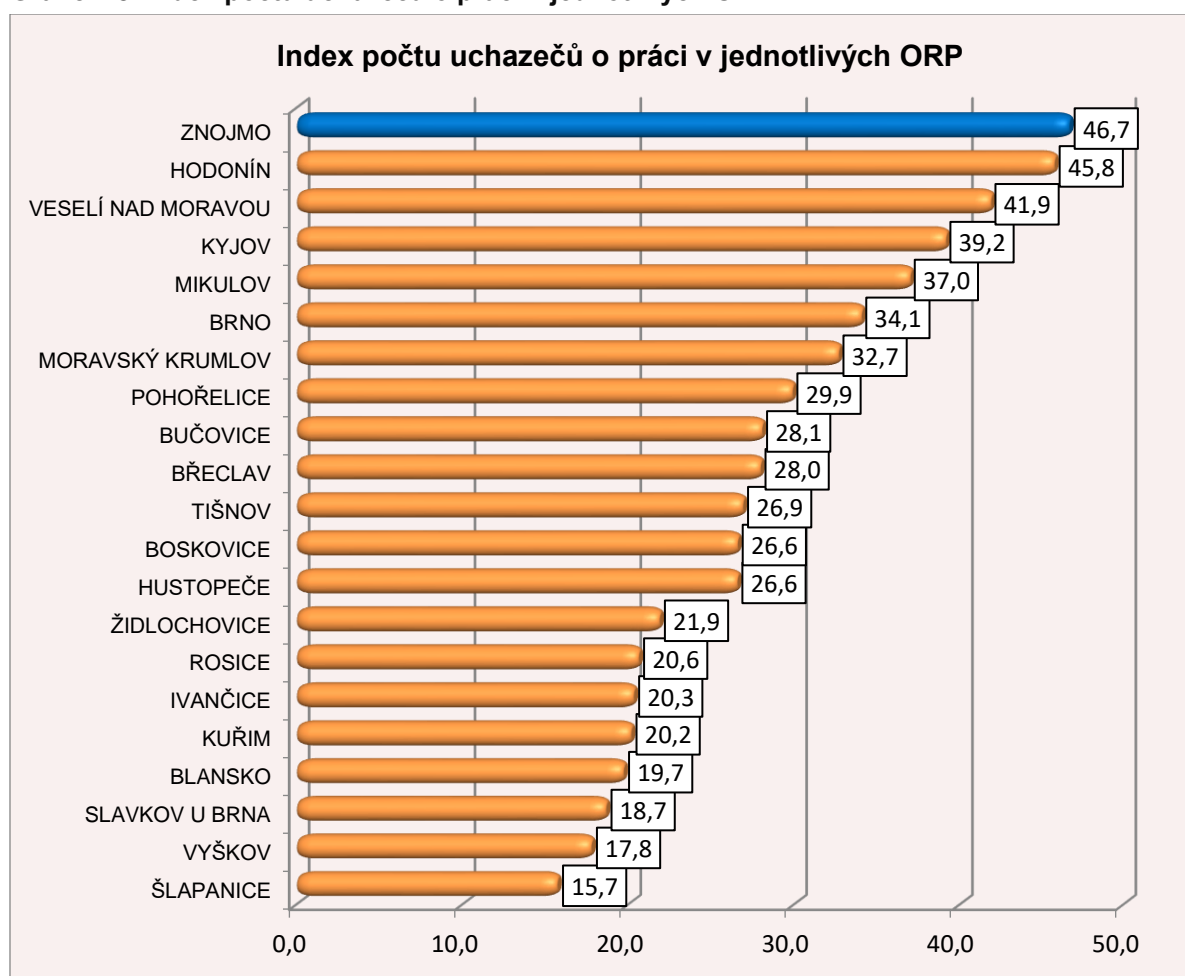

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Dalším důležitým sledovaným ukazatelem je **počet uchazečů o práci v daném ORP**. Pokud tento počet vztáhneme k počtu obyvatel v daném ORP, dostaneme index počtu uchazečů o práci v jednotlivých ORP. Ten uvádí, kolik uchazečů o práci připadá na 1 000 obyvatel ORP. Jak dokumentuje následující graf, nejvyšší podíl počtu uchazečů o práci na počet obyvatel za rok 2017 byl zjištěn v **ORP Znojmo (46,7 osob)**, dále v ORP Hodonín (45,8 osob) a v ORP Veselí nad Moravou. Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Šlapanice (15,7 osob).

Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 13: Index počtu uchazečů o práci v jednotlivých ORP.

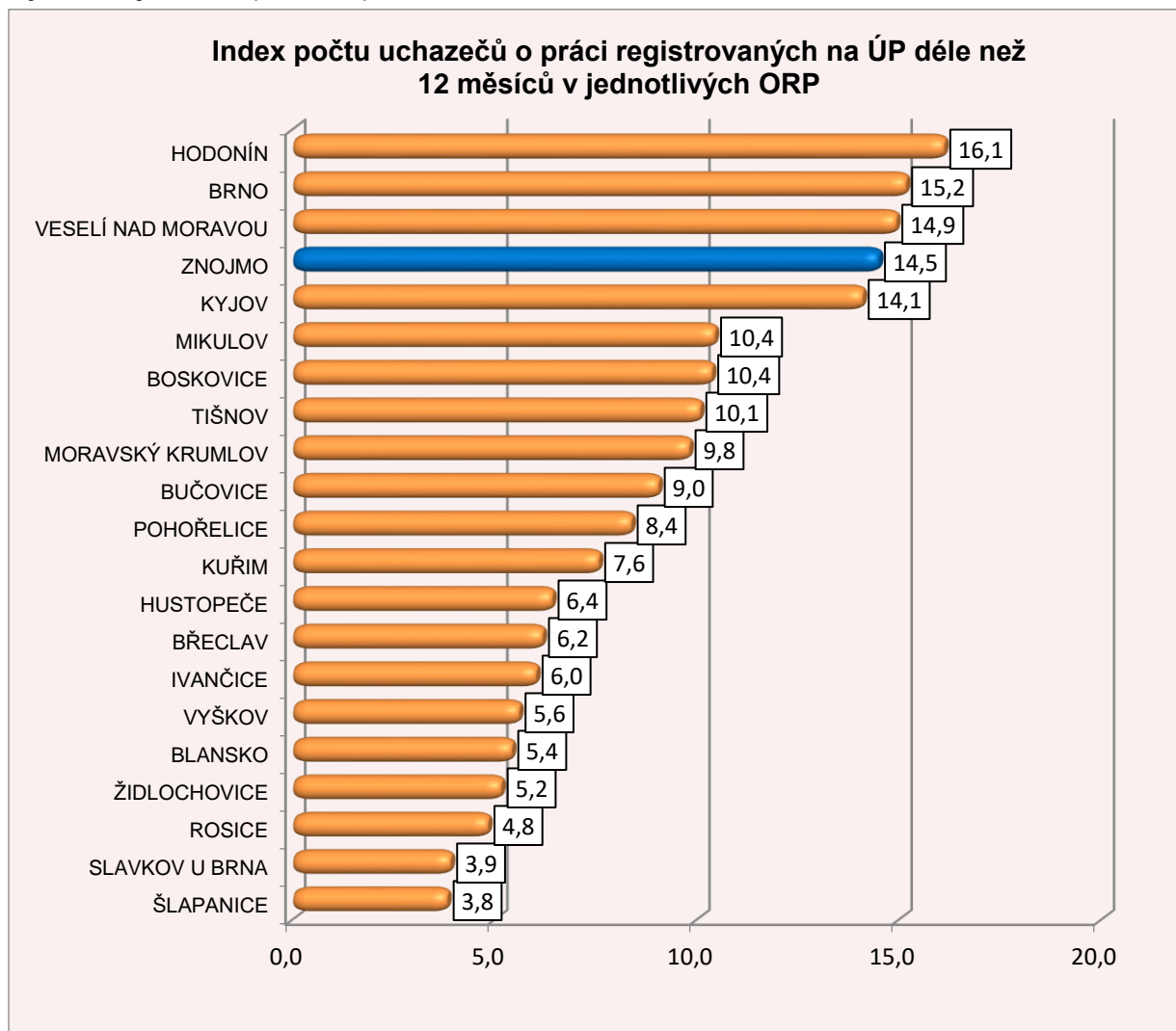
Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

Nejvyšší podíl počtu uchazečů o práci registrovaných více než 12 měsíců na 1 000 obyvatel byl evidován v roce 2017 v ORP Hodonín (16,1 osob), dále ve Statutárním městě Brně (15,2 osob) a v ORP Veselí nad Moravou (14,9 osob). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Šlapanice (3,8 osob). Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 14: Index počtu uchazečů o práci registrovaných na ÚP déle než 12 měsíců v jednotlivých ORP (rok 2017).

Zdroj dat: ÚP. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

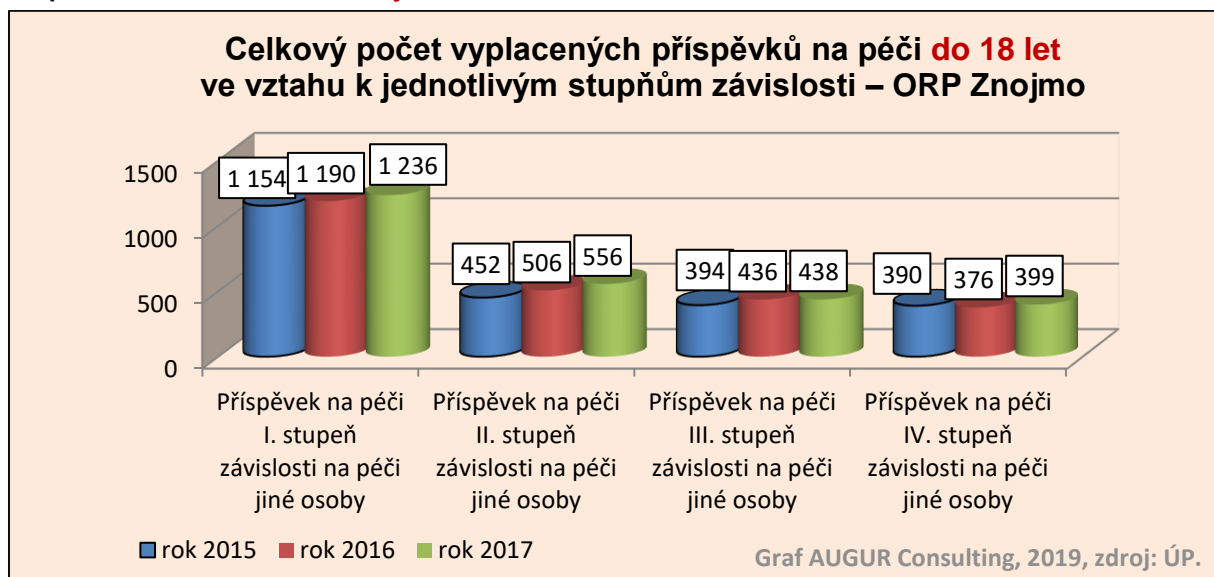
Graf AUGUR Consulting

V.3. Příspěvky na péči dle stupně závislosti

Celkový počet vyplacených příspěvků na péči u osob do 18 let v období let 2015–2017 kolísá u IV. a III. stupně závislosti na péči jiné osoby. Pouze I. a II. stupně závislosti na péči jiné osoby (IV. stupeň) se počet příjemců v ORP Znojmo zvyšuje. Vývoj dokumentuje následující graf.

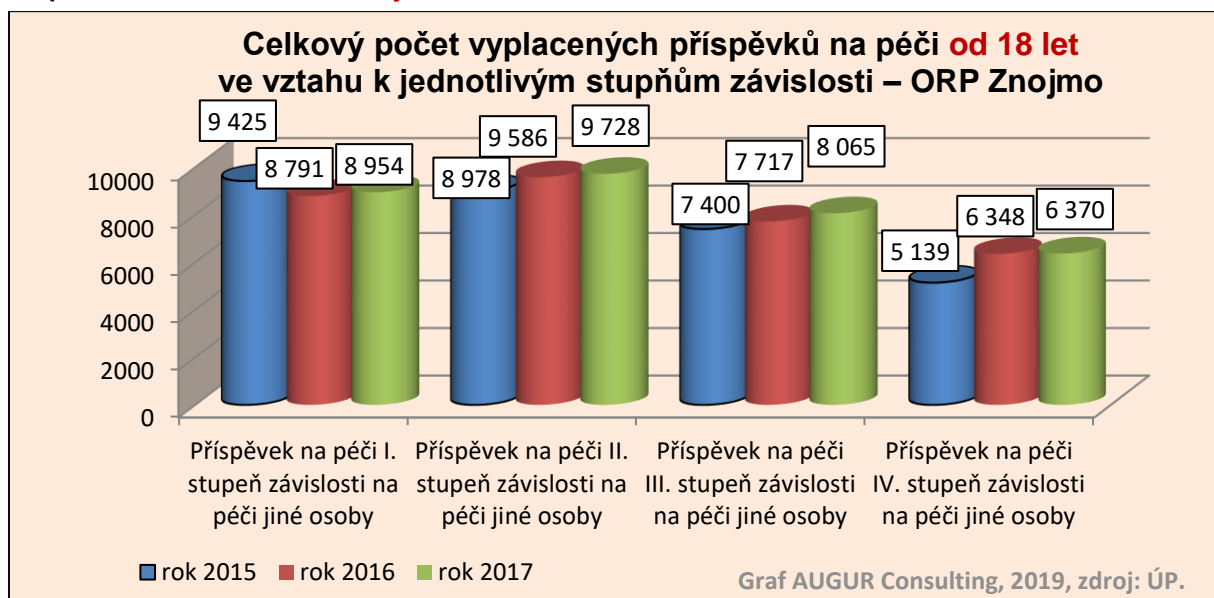

Graf č. 15: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči do 18 let ve vztahu k jednotlivým stupňům závislosti – ORP Znojmo.

Zatím co celkový počet vyplacených příspěvků na péči u osob 18 let a více v I. stupni závislosti na péči jiné osoby v ORP Znojmo klesá, u II., III. a IV. stupně závislosti na péči jiné osoby se v období let 2015–2017 počet příjemců zvyšuje. Vývoj dokumentuje následující graf.

Graf č. 16: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči od 18 let ve vztahu k jednotlivým stupňům závislosti – ORP Znojmo.

Následující tabulka pro úplnost dokumentuje kumulativní podobu počtu příspěvků na péči v jednotlivých stupních závislosti na péči jiné osoby v období let 2015–2017 v ORP Znojmo u osob do 18 let i osob starších 18 let.

Tabulka č. 4: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči dle stupně v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.

ORP Znojmo		2015	2016	2017	Trend
Struktura vyplacených příspěvků na péči do 18 let					
Celkový počet		2 390	2 508	2 629	239 ↑
Z toho v:	I. stupni	1 154	1 190	1 236	82 ↑
	II. stupni	452	506	556	104 ↑
	III. stupni	394	436	438	44 ↑
	IV. stupni	390	376	399	9 ↑
Struktura vyplacených příspěvků na péči 18 a více let					
Celkový počet		30 942	32 442	33 117	2175 ↑
Z toho v:	I. stupni	9 425	8 791	8 954	-471 ↓
	II. stupni	8 978	9 586	9 728	750 ↑
	III. stupni	7 400	7 717	8 065	665 ↑
	IV. stupni	5 139	6 348	6 370	1231 ↑

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.)

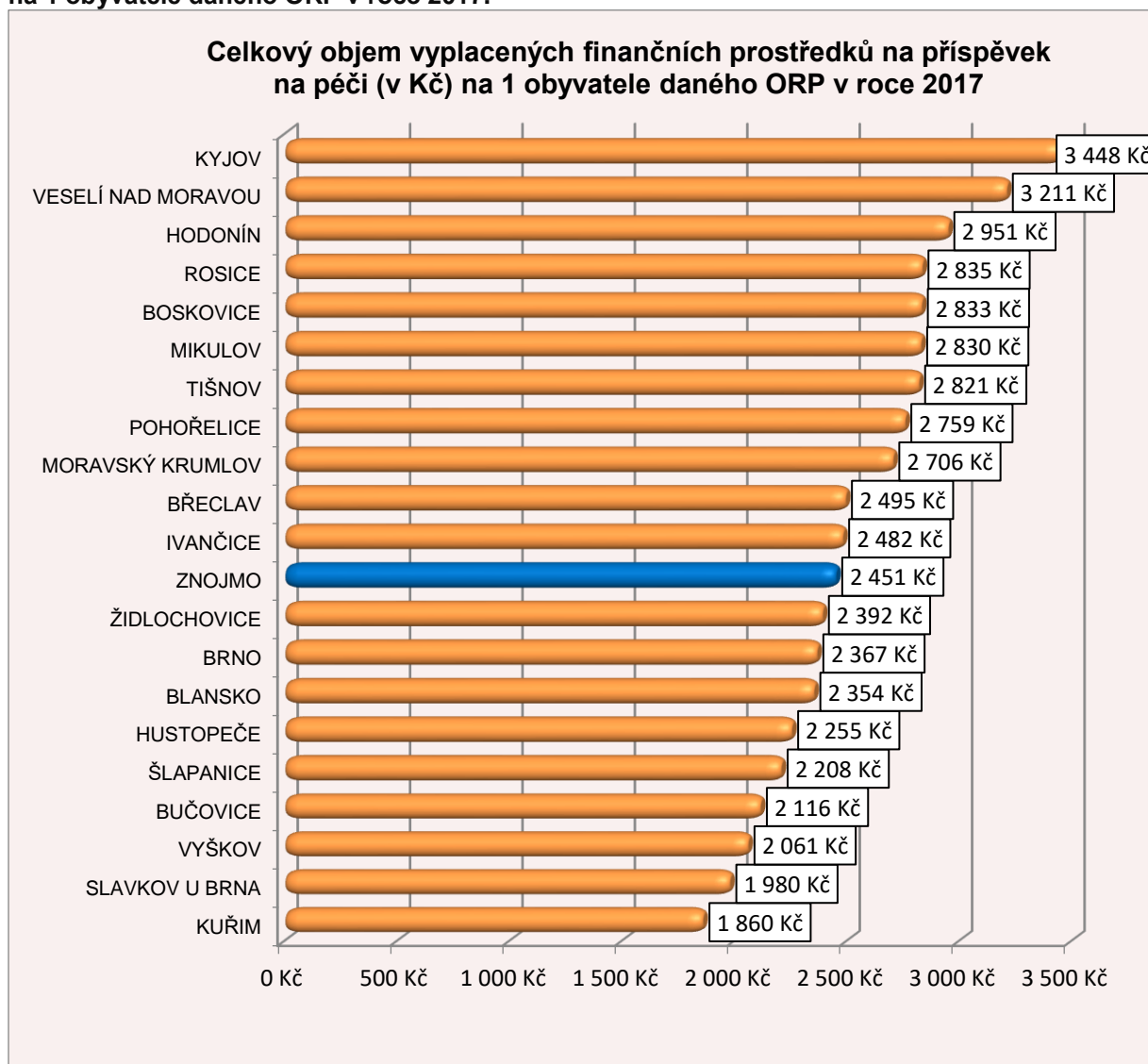
Tabulka AUGUR Consulting

U agregovaného ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ jsou mezi jednotlivými ORP v roce 2017 rozdíly. Jak dokumentuje následující graf, nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován v ORP Kyjov (3 448 Kč), dále v ORP Veselí nad Moravou (3 211 Kč) a v ORP Hodonín (2 951 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Kuřim (1 860 Kč).

Informace o objemu vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele dokumentuje následující graf.

Graf č. 17: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP v roce 2017.

Zdroj dat: ÚP, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. 2017.)

Graf AUGUR Consulting

V.4. Údaje o důchodech

Údaje o starobních a invalidních důchodcích Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ) neeviduje za obce s rozšířenou působností, nýbrž pouze za jednotlivé okresy. Údaje v této podkapitole proto uvádíme za okres Znojmo. Pro názornost si dovoluujeme v příloze této zprávy uplatnit mapku okresu Znojmo.

Informace o starobních a invalidních důchodech v kumulativní podobě dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 5: Údaje o důchodcích v okresech v letech 2015–2017 – **okres Znojmo.**

Okres Znojmo	2015	2016	2017	Trend
Starobní důchodci celkem	25 515	25 652	25 830	315 ↑
Z toho muži	9 714	9 893	10 109	395 ↑
Z toho ženy	15 801	15 759	15 721	-80 ↓
V tom s důchodem řádným	15 078	14 998	14 907	-171 ↓
V tom s důchodem předčasným	9 509	9 756	10 036	527 ↑
V tom s důchodem poměrným	90	81	79	-11 ↓
V tom s důchodem starobním invalidním	838	817	808	-30 ↓
Invalidní důchodci celkem	4 189	4 279	4 250	61 ↑
Z toho muži	2 294	2 304	2 288	-6 ↓
Z toho ženy	1 895	1 975	1 962	67 ↑
V tom pro invaliditu I. stupně	1 667	1 667	1 636	-31 ↓
V tom pro invaliditu II. stupně	605	668	697	92 ↑
V tom pro invaliditu III. stupně	1 917	1 944	1 917	0 =
Sólo vdovy	322	314	274	-48 ↓
Sólo vdovci	59	65	67	8 ↑
Sírotci	466	427	397	-69 ↓
CELKEM	30 551	30 737	30 818	267 ↑

Zdroj dat: ČSSZ, vlastní výpočty. (Údaje jsou platné k 31. 12. daného roku.) Tabulka AUGUR Consulting

VI. EMPIRICKÁ ČÁST

Proces komunitního plánování sociálních služeb v **ORP Znojmo** byl zahájen již před řadou let s cílem zvýšit dostupnost a kvalitu sociálních služeb a s cílem rozšířit jejich nabídku tak, aby odpovídaly potřebám a dostupným zdrojům²³. „Hlavním přínosem komunitního plánování je zapojení všech účastníků systému sociálních služeb, kterými jsou uživatelé, poskytovatelé, zadavatelé a veřejnost. Ti všichni jsou zapojeni do plánovacího procesu s cílem zjistit aktuální potřeby a zdroje v daném území a najít nejlepší řešení pro jejich naplnění a využití.“²⁴

Jednotlivá ORP si v rámci procesu KPSS zajišťují vlastní empirické poznatky a realizují řadu analýz, výzkumů a studií s cílem identifikovat potřeby v sociální oblasti na území obce s rozšířenou působností. Jedná se o projekty, které jsou financovány z prostředků konkrétních obcí nebo také z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu ČR. Na realizaci analýz a výzkumů často participují odborné firmy nebo akademická pracoviště²⁵.

Primárním cílem Analýzy potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji nebylo suplovat uskutečněná empirická šetření mezi hlavními cílovými skupinami uživatelů sociálních služeb v jednotlivých ORP²⁶, ale ve spolupráci s rozhodujícími komunikačními partnery z ORP hledat sociální jevy a cílové skupiny, které by bylo vhodné empiricky postihnout a zprostředkovat tak podklady a inspirace využitelné v procesu KPSS konkrétních ORP²⁷.

Cílem tedy bylo poskytnout jednotlivým ORP nabídku empirických aktivit v tématech, která jednotlivé ORP považovaly za aktuální a důležitá pro další rozvoj a optimalizaci sítě sociálních služeb a nastavení kapacit ve svém správním obvodu.

V ORP Znojmo se po dohodě s rozhodujícími komunikačními partnery v sociální oblasti uskutečnila skupinová diskuze. Jednalo se tedy o uplatnění kvalitativní výzkumné strategie. Cílovou skupinou byly osoby s poruchou autistického spektra. Cílem bylo identifikovat potřeby v sociální oblasti pro tuto cílovou skupinu osob i se zohledněním potřeb osob, které pečují o osobu závislou na péči jiné osoby.

²³ ORP Znojmo má v sociální oblasti schválen aktuální strategický dokument: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Znojemska na období 2015–2019, Akční plán rozvoje sociálních služeb Znojemska pro rok 2019, Síť sociálních služeb v ORP Znojmo pro rok 2019.

²⁴ Webový portál komunitního plánování sociálních služeb v Jihomoravském kraji. [online] [cit. 3. 10. 2018]. Dostupné z: <https://socialnisluzby-jmk.kr-jihomoravsky.cz/Folders/748-1-Planovani+socialnich+sluzeb+v+JMK.aspx>.

²⁵ ORP Znojmo uskutečnilo např. tyto analýzy a průzkumy: Sociodemografická analýza, Analýza zadavatelů (zástupců obcí) sociálních služeb Znojemska, Analýza poskytovatelů sociálních služeb Znojemska atd.

²⁶ Senioři, OZP, osoby v krizi a osoby ohrožené sociálním vyloučením atd.

²⁷ Jak vyplývá z Analýzy potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji, téměř všechny ORP považují za hlavní prioritu v oblasti financování sociálních služeb „**zajistit financování současné sítě sociálních služeb a současnou výši financování**“. Nečiní si tedy ambice dále zásadně rozšiřovat síť sociálních služeb na území ORP. Ambicí je spíše síť sociálních služeb na území ORP dále optimalizovat, rošiřovat kapacity u služeb, které jsou hodnocené jako potřebné, reagovat na nové sociální jevy a uspokojovat potřeby v sociální oblasti, také u specifických cílových skupin.

Současně jsme si do této separátní zprávy určené pro ORP Znojmo dovolili připojit některé analytické výstupy z průzkumů a analýz, které byly realizovány v rámci celého Jihomoravského kraje a v komparativní podobě dokumentují poznatky i za jednotlivá ORP. Domníváme se, že i tyto výstupy mohou být pro ORP Znojmo zajímavé. Jedná se o výstupy průzkumu mezi běžnou populací Jihomoravského kraje a také vyhodnocení některých dat z průzkumu mezi zadavateli a zřizovateli sociálních služeb (ORP).

VI.1. Artikulované potřeby v sociální oblasti – průzkum mezi běžnou populací obyvatel JMK – vybrané výsledky za okresy

Jednou z cílových skupin, která byla v rámci Analýzy potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji empiricky sledována, byla běžná populace²⁸.

Metodologickým východiskem realizace průzkumu bylo uplatnění dotazníkového šetření, tedy kvantitativní výzkumné strategie. Podkladem pro dotazování byl zadavatelem schválený zjišťovací nástroj – dotazník.

Cílovou skupinu tvořili obyvatelé Jihomoravského kraje starší 18 let. Do statistického zpracování byly zahrnuty odpovědi 809 respondentů. Výběr jednotek probíhal se zohledněním kvótního výběru (ORP, pohlaví a věkové kategorie)²⁹. Interakce probíhaly s využitím „face to face“ techniky sběru dat prostřednictvím osobního dotazování³⁰ – PAPI³¹. Pro účely této separátní zprávy jsme si dovolili vybrat některé výsledky odpovědí na konkrétní otázky, o kterých se domníváme, že mohou být pro zástupce ORP Znojmo zajímavé. V návaznosti na reliabilitu výsledků jsme byli nuceni pracovat s většími geografickými a statistickými celky (okresy)³². I přesto se domníváme, že mohou být zprostředkované výsledky pro zástupce jednotlivých ORP inspirativní.

---

²⁸ Jednalo se o respondenty, kteří neměli doposud žádnou zkušenost se sociálními službami, ale také např. o osoby pečující o osobu závislou na péči jiné osoby nebo uživatele sociálních služeb.

²⁹ Jednalo se o proporcionální zastoupení kvótních proměnných ve výběrovém souboru, stejně jako v celkové populaci Jihomoravského kraje starší 18 let (základní soubor).

³⁰ Celkem se na sběru dat (dotazování) podílelo 25 terénních pracovníků (tazatelů) – spolupracovníků společnosti AUGUR Consulting s.r.o. Všichni tazatelé prošli vstupním instruktážním školením, které bylo realizováno podle principů SIMAR. Tazatelé měli k dispozici řadu podpůrných materiálů, včetně podrobné instruktážní brožury se všemi náležitostmi a informacemi, jak dotazování realizovat.

³¹ Paper-and-pencil Interviewing.

³² Jednotlivé ORP byly ve výběrovém souboru zastoupeny proporcionálně podle počtu obyvatel. Výběrové vzorky respondentů z některých ORP byly statisticky malé, a proto bylo potřeba učinit kategorizace (sloučení) respondentů z jednotlivých ORP do statisticky větších celků – okresů.

Otázka: „V případě, že byste se ocitl(a) Vy nebo někdo z Vašich blízkých v situaci, ve které byste potřebovali pomoc, kde byste v současnosti hledali informace o možnostech pomoci?“

Jak vyplývá z analýzy výsledků, v případě, že by se respondenti z okresu Znojmo ocitli v situaci, ve které by potřebovali pomoc, nejčastěji by informace o možnostech pomoci hledali u své rodiny (42,65 %), na internetu (27,94 %) a na městském nebo obecním úřadě v místě bydliště (19,12 %). Podrobně výsledky dokumentuje následující tabulka.

Tabulka č. 6: V případě, že byste se ocitl(a) Vy nebo někdo z Vašich blízkých v situaci, ve které byste potřebovali pomoc, kde byste v současnosti hledali informace o možnostech pomoci? Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.

	Blansko	Brno	Břeclav	Vyškov	Hodonín	Znojmo	Brno-venkov
Osobně na městském nebo obecním úřadě v místě bydliště.	21,69 %	10,09 %	10,19 %	15,15 %	11,43 %	19,12 %	21,25 %
U rodiny.	43,37 %	45,41 %	59,26 %	46,97 %	61,90 %	42,65 %	53,75 %
Na webových stránkách krajského úřadu Jihomoravského kraje.	9,64 %	1,83 %	0,93 %	9,09 %	3,81 %	2,94 %	5,00 %
Na webových stránkách městského (obecního) úřadu.	3,61 %	2,29 %	0,93 %	3,03 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Na internetu (obecně).	18,07 %	16,51 %	14,81 %	16,67 %	8,57 %	27,94 %	14,38 %
Na Úřadu práce ČR.	1,20 %	0,46 %	0,93 %	1,52 %	0,00 %	0,00 %	0,63 %
U svého lékaře.	1,20 %	5,05 %	0,93 %	6,06 %	7,62 %	2,94 %	4,38 %
U poskytovatele nějaké sociální služby (např. pečovatelská služba, odborné sociální poradenství).	1,20 %	2,29 %	1,85 %	1,52 %	1,90 %	1,47 %	0,00 %
Mezi přáteli, známými.	0,00 %	1,83 %	1,85 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,63 %
Na sociálních sítích.	0,00 %	0,92 %	0,93 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Jinde nebo jiným způsobem.	0,00 %	0,00 %	0,93 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Nějak bych si poradil(a), ale v tuto chvíli nevím jak.	0,00 %	9,17 %	4,63 %	0,00 %	4,76 %	1,47 %	0,00 %
Nevím, byl(a) bych úplně bezradný(á).	0,00 %	4,13 %	1,85 %	0,00 %	0,00 %	1,47 %	0,00 %
Celkem.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: JMK – Analýza potřebnosti 2019.

Tabulka AUGUR Consulting

Otázka: „Byl(a) byste ochoten/ochotna a schopen/schopna postarat se o své blízké, pokud budou potřebovat pomoc z důvodu stáří, špatného zdravotního stavu, nedostatku financí, ztráty bydlení apod.“

Z analýzy vyplývá, že v případě stáří, špatného zdravotního stavu, nedostatku financí či ztráty bydlení by se o své blízké byla ochotna postarat a má na to dostatečné možnosti téměř čtvrtina dotázaných (22,73 %) z okresu Znojmo. Téměř polovina respondentů (43,94 %) z okresu Znojmo uvedla, že by se o své blízké chtěla postarat, ale bohužel nedisponuje dostatečnými možnostmi. Hlavní bariérou je nedostek času, finanční zátěž, jejich vlastní zdravotní stav apod.

Podrobněji jsou výsledky uvedeny v následující tabulce.

Tabulka č. 7: Byl(a) byste ochoten/ochotna a schopen/schopna postarat se o své blízké, pokud budou potřebovat pomoc z důvodu stáří, špatného zdravotního stavu, nedostatku financí, ztráty bydlení apod.? *Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.*

	Blansko	Brno	Břeclav	Vyškov	Hodonín	Znojmo	Brno-venkov
Ano, chtěl(a) bych se postarat o své blízké a mám na to dostatečné možnosti.	25,32 %	34,26 %	33,64 %	14,52 %	25,71 %	22,73 %	26,92 %
Ano, chtěl(a) bych se postarat o své blízké, ale nemám na to dostatečné možnosti (časové, finanční aj.).	51,90 %	33,80 %	61,68 %	53,23 %	60,95 %	43,94 %	49,36 %
Ne, nejsem ochoten/ochotna postarat se o své blízké.	0,00 %	5,56 %	0,93 %	1,61 %	0,95 %	3,03 %	2,56 %
Již jsem se staral/starám o své blízké.	15,19 %	5,09 %	3,74 %	22,58 %	12,38 %	18,18 %	17,95 %
Nevím.	7,59 %	21,30 %	0,00 %	8,06 %	0,00 %	12,12 %	3,21 %
Celkem.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: JMK – Analýza potřebnosti 2019.

Tabulka AUGUR Consulting

Otázka: „V případě, že Váš rodinný příslušník bude nemocný či zdravotně postižený, jaký druh pomoci byste pro něj chtěl(a)?“

V případě, že by byl rodinný příslušník nemocný či zdravotně postižený, více než tři pětiny respondentů (63,08 %) z okresu Znojmo uvedly, že by chtěly, aby pracovník některé služby docházel pomáhat k nim domů. Téměř jedna čtvrtina dotázaných (23,08 %) z okresu Znojmo uvedla, že by se chtěla o dotyčného postarat sama.

Jedná se o zjištění, které odpovídá moderním trendům v oblasti sociální politiky a sociální práce. Cílem je zajistit alternativy pro osoby, které se ocitnou v nepříznivé sociální situaci, umožnit těmto osobám dále setrvat ve svém přirozeném prostředí domova a využívat péči svých blízkých a sociálních služeb poskytovaných terénní, případně ambulantní formou. Tento poznatek je také plně v souladu se stávajícími prioritami Jihomoravského kraje. Jednou z jeho priorit je zajistit dostupnou nabídku terénních a ambulantních služeb odpovídajících rozdílným potřebám a specifickým životním situacím obyvatel.

Podrobně jsou výsledky dokumentovány v následující tabulce.

Tabulka č. 8: V případě, že Váš rodinný příslušník bude nemocný či zdravotně postižený, jaký druh pomoci byste pro něj chtěl(a)? Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.

	Blansko	Brno	Břeclav	Vyškov	Hodonín	Znojmo	Brno-venkov
O dotyčného bych se chtěl(a) postarat sám(a).	18,31 %	21,15 %	34,62 %	18,52 %	24,27 %	23,08 %	20,67 %
Chtěl(a) bych, aby pracovník nějaké služby docházel pomáhat k nám domů.	74,65 %	58,17 %	54,81 %	70,37 %	64,08 %	63,08 %	68,67 %
Chtěl(a) bych, aby se o dotyčného postarali v pobytovém zařízení (domov pro seniory, domov se zvláštním režimem apod.).	7,04 %	20,67 %	10,58 %	11,11 %	11,65 %	13,85 %	10,67 %
Celkem.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: JMK - Analýza potřebnosti 2019.

Tabulka AUGUR Consulting

Otázka: „Kdybyste si mohl(a) vybrat, kde byste chtěl(a) trávit pokojné stáří?“

Jak vyplývá z analýzy výsledků, téměř polovina respondentů z okresu Znojmo (49,25 %) uvedla, že chce trávit své stáří doma, výhradně s pomocí své rodiny.

I přesto, že se výsledky odpovědí respondentů v rámci jednotlivých geografických území Jihomoravského kraje liší, je možné konstatovat, že se potvrdil trend zájmu obyvatel využívat především terénních sociálních služeb. Také tento poznatek potvrdil správnost nastavené cesty Jihomoravského kraje v oblasti rozvoje a optimalizace sítě sociálních služeb. „Dlouhodobou prioritou podpory sociálních služeb pro seniory v Jihomoravském kraji je rozvoj dostupnosti ambulantních a terénních sociálních služeb napomáhajících životu seniorů v přirozeném prostředí a poskytujících odlehčení pro pečující osoby. S ohledem na demografické prognózy a ekonomickou náročnost institucionálních kapacit usiluje JMK o systematické vytvoření podmínek pro využívání služeb v domácím prostředí. Tato strategie odpovídá národnímu trendu posilovat soběstačnost seniorů dostupností komunitních služeb a současně budovat kapacity pro ty nejpotřebnější“.³³

Podrobně jsou výsledky dokumentovány v následující tabulce.

Tabulka č. 9: Kdybyste si mohl(a) vybrat, kde byste chtěl(a) trávit pokojné stáří?

	Blansko	Brno	Břeclav	Vyškov	Hodonín	Znojmo	Brno-venkov
Doma, výhradně s pomocí své rodiny.	60,00 %	23,15 %	50,00 %	43,08 %	66,35 %	49,25 %	45,00 %
Doma, s pomocí rodiny a s využitím terénní sociální služby.	28,75 %	33,80 %	36,00 %	4 6,15 %	18,27 %	26,87 %	35,63 %
V pobytovém zařízení pro seniory.	3,75 %	6,02 %	5,00 %	1,54 %	5,77 %	5,97 %	3,75 %
V domě s pečovatelskou službou.	1,25 %	7,87 %	4,00 %	3,08 %	4,81 %	11,94 %	8,75 %
Sociální byt.	1,25 %	0,93 %	0,00 %	1,54 %	0,00 %	1,49 %	0,63 %
Nevím.	5,00 %	28,24 %	5,00 %	4,62 %	4,81 %	4,48 %	6,25 %
Celkem.	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Zdroj: JMK – Analýza potřebnosti 2019.

Tabulka AUGUR Consulting

³³ Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Jihomoravském kraji na období 2018 – 2020.

VI.2. Institucionálně deklarovaná potřebnost v sociální oblasti z pohledu ORP Znojmo

Jak již uvádíme výše, jednotlivá ORP si v rámci procesu KPSS zajišťují vlastní empirické poznatky a realizují řadu analýz, výzkumů a studií s cílem identifikovat potřeby v sociální oblasti na území obce s rozšířenou působností. Existuje tedy významný předpoklad, že institucionálně deklarované potřeby v sociální oblasti³⁴ jsou ze strany jednotlivých ORP Jihomoravského kraje vysoce relevantní.

Pro účely identifikace institucionálně deklarované potřebnosti v sociální oblasti z pohledu jednotlivých ORP byl připraven ve spolupráci s konzultační skupinou Jihomoravského kraje zjišťovací nástroj – dotazník. Jednotlivé otázky a položky v dotazníku měly zodpovědět kompetentní zástupci³⁵ všech 21 ORP Jihomoravského kraje včetně Statutárního města Brna.

Zjišťovací nástroj kumuloval řadu otázek a položek, které se vztahovaly k identifikaci neuspokojených potřeb jednotlivých cílových skupin uživatelů sociálních služeb na území ORP, ale také hodnocení rozsahu a kvality spolupráce obcí III. typu s obcemi menšími³⁶, dále také výši a strukturu výdajů obcí III. typu do sociální oblasti a případný podíl obcí I. a II. typu na financování sociálních služeb sdílením finančních prostředků s obcí III. typu. Zjišťovací nástroj vyplnily všechny ORP v Jihomoravském kraji.

Níže uvedené tabulky dokumentují institucionálně deklarovaný pohled na potřebnost v sociální oblasti u jednotlivých cílových skupin v ORP Znojmo. Dovolujeme si upozornit, že se jedná o potřeby tzv. nezajištěné³⁷.

Jak vyplývá z níže uvedených tabulek, ORP Znojmo uvádí neuspokojené potřeby u šesti cílových skupin.

Tabulka č. 10: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny **senioři**.

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Senioři	Nedostatečná kapacita domovů se zvláštním režimem a domovů pro nízkopříjmové seniory.	Zřízení nových pobytových zařízení.	V případě možnosti zůstávají nízkopříjmoví senioři v ODN Nemocnice Znojmo	Zřízení nových pobytových zařízení.

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

³⁴ Potřeby deklarované ze strany ORP.

³⁵ Dotazník byl zaslán k vyplnění vedoucím Odborů sociálních věcí jednotlivých ORP.

³⁶ Obce I. a II. typu na území ORP.

³⁷ Potřeby, které nejsou naplněné, schází. Bylo by žádoucí je řešit.

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Tabulka č. 11: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby s poruchami autistického spektra.

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby s poruchami autistického spektra	<p>Nedostatečné možnosti umístění dospělých osob s poruchou autistického spektra např. do denního stacionáře (rodiče nemohou být ekonomicky aktivní). Pobytové zařízení pro tuto cílovou skupinu (když už se o ně rodiče, např. z důvodu věku, nemohou starat). Zaměstnávání osob z této cílové skupiny. Možnosti samostatného bydlení.</p>	<p>Rozšíření denních stacionářů. Vybudování domovů pro osoby se zdrav. postižením. Vytváření chráněných míst (podpora zaměstnávání). Zřízení sociálního bydlení.</p>	<p>Zařazení organizace Paspoint, z. ú. do sítě soc. služeb v ORP Znojmo. Spolupráce organizací s úřadem práce. Zažádáno o projekt zaměřený na sociální bydlení (IROP).</p>	<p>Nedostatečné možnosti umístění dospělých osob s poruchou autistického spektra např. do denního stacionáře (rodiče nemohou být ekonomicky aktivní). Pobytové zařízení pro tuto cílovou skupinu (když už se o ně rodiče, např. z důvodu věku, nemohou starat). Zaměstnávání osob z této cílové skupiny. Možnosti samostatného bydlení.</p>

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

Tabulka č. 12: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby s duševním onemocněním.

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Osoby s duševním onemocněním	<p>Uplatnitelnost na trhu práce. Možnosti samostatného bydlení. Nedostatečná následná péče – chybí psychiatři a psychoterapeuti.</p>	<p>Vytváření chráněných míst (podpora zaměstnávání). Zřízení sociálního bydlení. Zřízení psychiatrických ambulancí.</p>	<p>Zažádáno o projekt zaměřený na sociální bydlení (IROP).</p>	<p>Uplatnitelnost na trhu práce. Možnosti samostatného bydlení. Nedostatečná následná péče – chybí psychiatři a psychoterapeuti.</p>

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Tabulka č. 13: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi (dlouhodobě nezaměstnaní, osoby vracející se po výkonu trestu apod.).

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi	Nedostatek možností bydlení pro sociálně slabé občany.	Potřeba zajistit sociální bydlení.	Zažádáno o projekt zaměřený na sociální bydlení (IROP).	Nedostatek možností bydlení pro sociálně slabé občany.

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

Tabulka č. 14: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby bez přístřeší.

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Osoby bez přístřeší	Chybí centrum denních služeb pro osoby bez přístřeší.	Zřídit centrum denních služeb.	Snažíme se najít vhodné prostory, kde by se mohlo centrum zřídit.	Chybí centrum denních služeb pro osoby bez přístřeší.

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

Tabulka č. 15: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby závislé na návykových látkách.

Cílová skupina	Nezajištěné potřeby u dané cílové skupiny	Možné kroky pro zajištění potřeby	Současné nakládání s nezajištěnou potřebou	Doporučení pro JMK
Osoby závislé na návykových látkách	Noclehárna pro ženy.	Rozšíření stávající noclehárny o lůžka pro ženy.	Potřeba je nezajištěna.	Rozšíření stávající noclehárny o lůžka pro ženy.

Zdroj: ORP.

Tabulka AUGUR Consulting

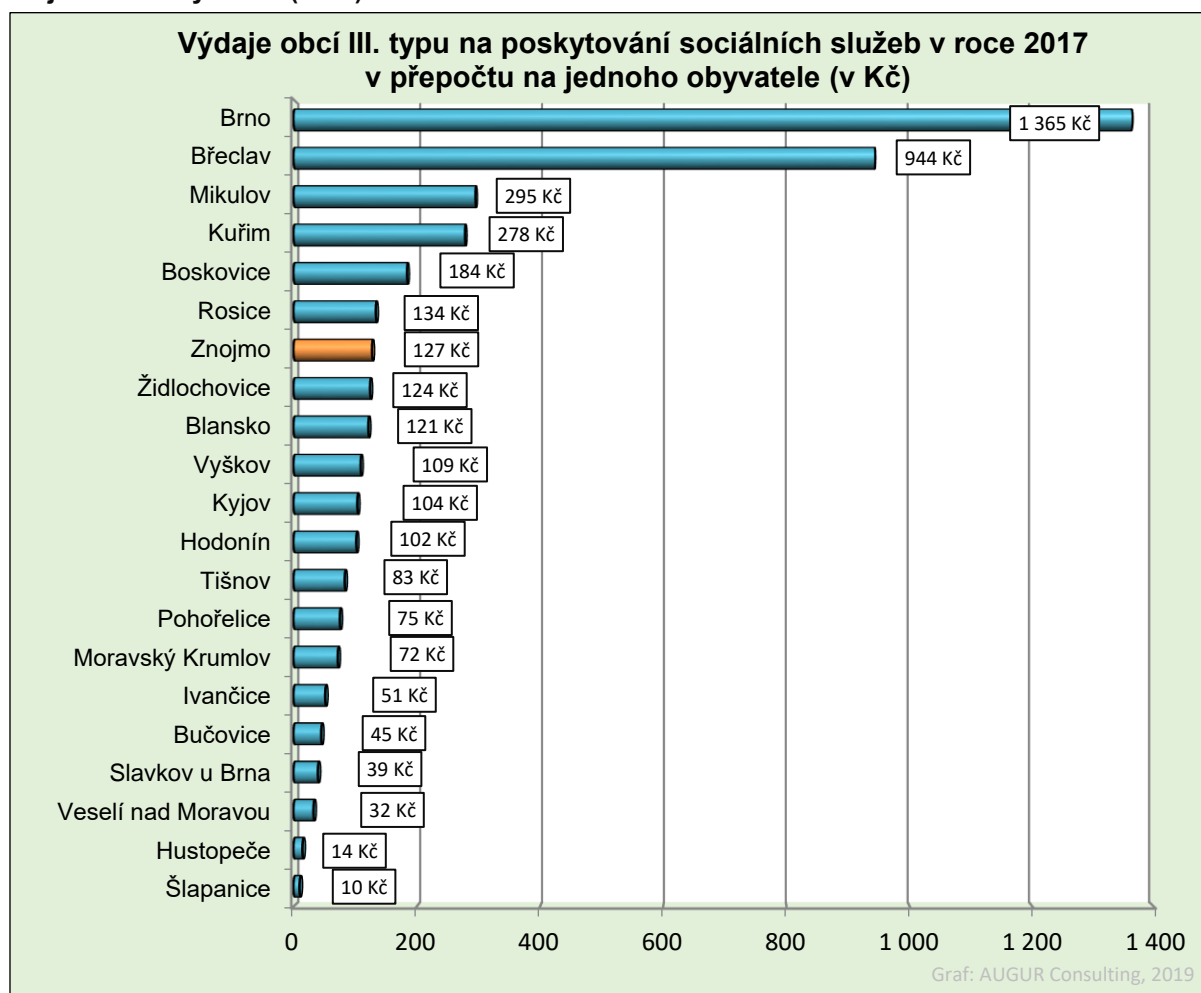

VI.2.1. Financování sociálních služeb ze strany obcí III. typu

V samostatné části zjišťovacího nástroje, který vyplňovali kompetentní zástupci obcí III. typu, byly identifikovány údaje o financování sociálních služeb ze strany obcí III. typu. Údaje, které uvedli zástupci jednotlivých obcí III. typu, byly následně analyzovány ve vztahu k dalším relevantním ukazatelům.

Z výsledků analýzy vyplynulo, že nejvyšší výdaje na sociální služby v přepočtu na jednoho obyvatele v roce 2017 poskytlo Statutární město Brno (1 365 Kč na 1 obyvatele), nejnižší výdaje pak měly Šlapanice (10 Kč na 1 obyvatele). Znojmo vydalo na poskytování sociálních služeb částku 127 Kč na 1 obyvatele. Názorně výdaje jednotlivých obcí III. typu dokumentuje následující graf.

Graf č. 18: Výdaje obcí III. typu na poskytování sociálních služeb v roce 2017³⁸ v přepočtu na jednoho obyvatele (v Kč).

³⁸ Položka dotazníku: „Uvedte celkovou roční částku vynaloženou na poskytování sociálních služeb Vaší obcí III. typu (v tis/Kč/rok)“. *Poznámka: Nejedná se pouze o sociální služby podle zákona 108/2006 Sb., ale také další služby v sociální oblasti tzv. návazné služby. Upřesnění: Jedná se výhradně o částku vynaloženou na poskytování sociálních služeb Vaší obcí III. typu, tedy bez transferů z JMK, MPSV atd. Nezapočítávají se tedy do této částky ani výdaje na rodinnou politiku, dotace na SP, SPOD atd.*

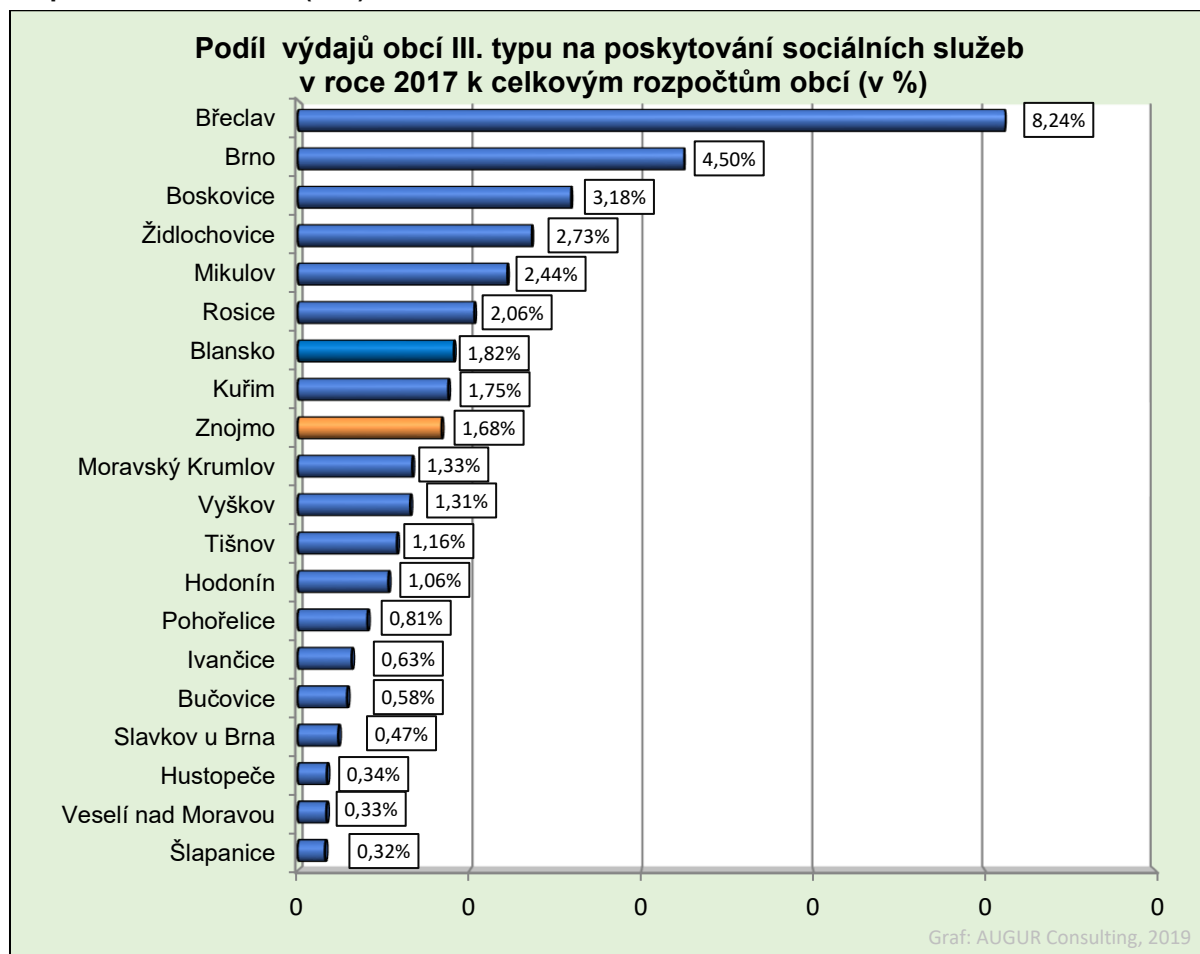

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Pokud vztáhneme výdaje na poskytování sociálních služeb k celkovým rozpočtům obcí III. typu³⁹, pak nejvyšší podíl výdajů na poskytování sociálních služeb v roce 2017 k celkovému rozpočtu obce III. typu vykazuje město Břeclav (8,24 %)⁴⁰, nejnižší pak obec Šlapanice (0,32 %). Obec III. typu **Znojmo** vynaložila v roce 2017 na poskytování sociálních služeb 1,68 % svého rozpočtu.

Podrobně jsou výsledky dokumentovány v následujícím grafu.

Graf č. 19: Podíl výdajů obcí III. typu na poskytování sociálních služeb v roce 2017 k celkovým rozpočtům těchto obcí (v %).

³⁹ Výše rozpočtů jednotlivých obcí III. typu byla identifikována samostatnou položkou v dotazníku, který vyplňovali kompetentní zástupci těchto obcí III. typu.

⁴⁰ Je nutné uvést, že procento výdajů z rozpočtů obcí se odvíjí také od toho, zda obec má vlastní příspěvkovou organizaci či nikoliv. V případě, že obec III. typu zřizuje příspěvkovou organizaci, je možné předpokládat, že bude mít vyšší výdaje v sociální oblasti.

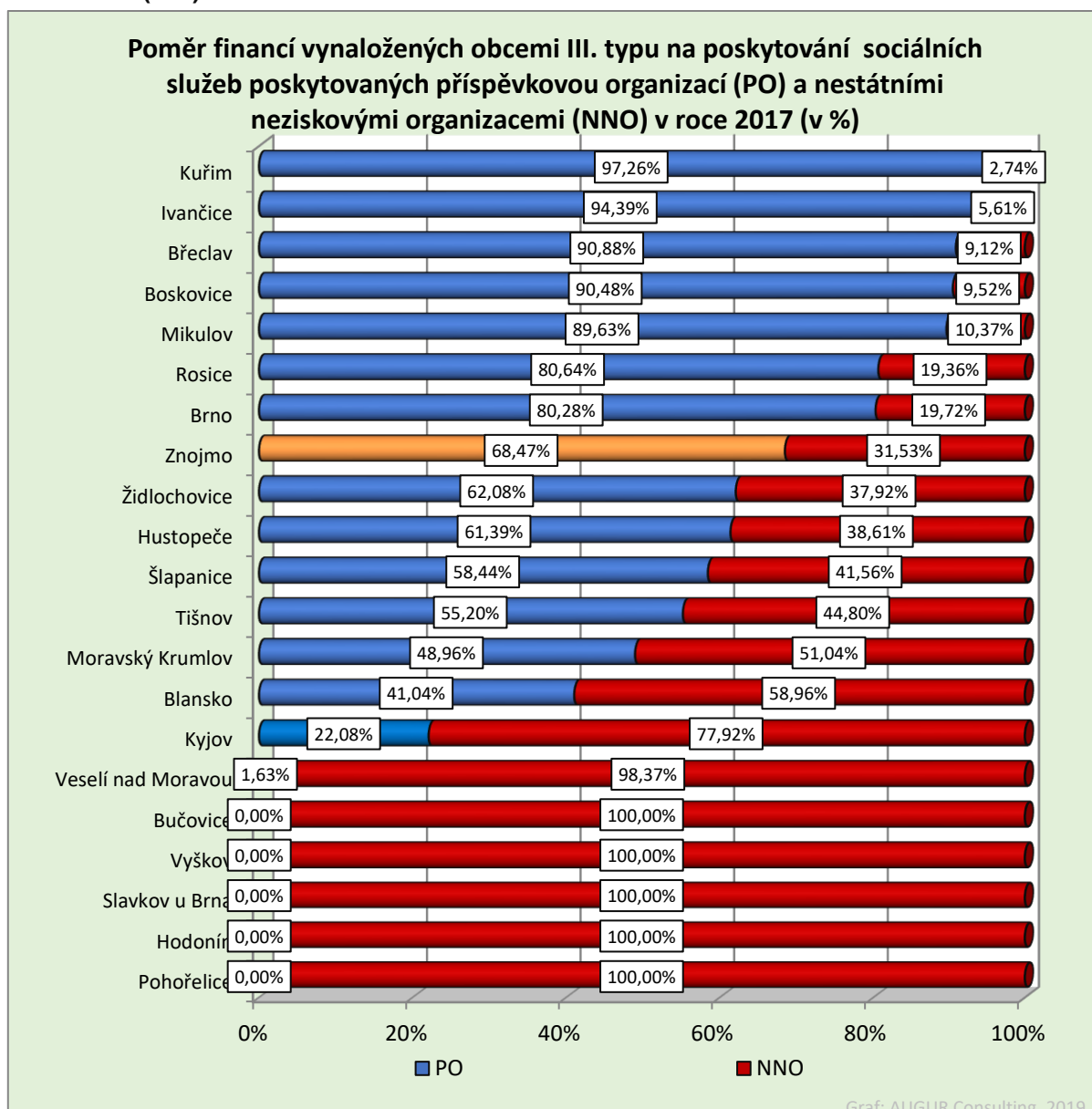

Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

Následující graf dokumentuje, v jakém poměru vynakládaly obce III. typu finanční prostředky na poskytování sociálních služeb mezi příspěvkovou organizací (organizace) a nestátní neziskové organizace v roce 2017.

V žádném případě nelze stanovit, která z níže prezentovaných forem a způsobů financování sociálních služeb v území ORP⁴¹ je efektivnější. Obec III. typu Znojmo zřizuje jednu příspěvkovou organizaci - Centrum sociálních služeb Znojmo, příspěvková organizace.

Graf č. 20: Poměr financí vynaložených obcemi III. typu na poskytování sociálních služeb poskytovaných příspěvkovou organizací (PO) a nestátními neziskovými organizacemi (NNO) v roce 2017 (v %).

⁴¹ Spolufinancování sociálních služeb v území ORP prostřednictvím vlastních PO nebo přerozdělením finančních prostředků mezi NNO.

VI.3. Artikulované potřeby v sociální oblasti – interpretace poznatků ze skupinové diskuze

Na základě dohody s představiteli KPSS v ORP Znojmo byla uskutečněna skupinová diskuze, která identifikovala potřeby v sociální oblasti u osob s poruchou autistického spektra.

Skupinová diskuze se uskutečnila na Městském úřadu Znojmo dne 18. 12. 2019 od 10:00 hod.

Téma a kontext diskuze: Zajištění potřeb v sociální oblasti pro osoby s poruchou autistického spektra

Meritorním tématem skupinové diskuze byla identifikace možností řešení problému umístění osob s PAS, o které se rodiče již nemohou starat. V ORP Znojmo existuje několik pobytových sociálních služeb určených pro tuto cílovou skupinu, ovšem kapacity jsou nedostačující. Existuje také problém nedostatku pracovních míst pro klienty s autismem.

Účastníci diskuze: koordinátorka Komunitního plánování sociálních služeb ORP Znojmo, zástupci rodičů, zástupci spolku Buďme v tom spolu, zástupce Denního stacionáře sv. Damiána a zástupce Dílny sv. Kláry.

VI.3.1. Interpretace hlavních poznatků⁴²

ORP Znojmo identifikuje problém nedostatečných kapacit chráněného a komunitního bydlení pro klienty s autismem.

V ORP Znojmo existují sociální služby chráněné bydlení určené pro tuto cílovou skupinu, jejichž poskytovatelem je Zámek Břežany, p. o., kapacity jsou ovšem nedostačující.

Účastníci skupinové diskuse formulovali dvě vize týkající se bydlení určené pro klienty s PAS. První z nich je soužití autistických jedinců a jejich rodičů. Druhou vizí je komunitní bydlení osob s PAS.

Charakteristický výrok: „*Normální a přirozené by bylo, kdyby se oba rodiče mohli dostat do zařízení, kde bude moct být i to dítě.*“

ORP Znojmo identifikuje problém nedostatku pracovních míst pro klienty s autismem.

Chráněné dílny čelí nedostatku zakázek, což neumožňuje klientům s PAS se pracovně realizovat. Účastníci skupinové diskuze se shodli, že je nutné podporovat, aby osoby s PAS, které jsou zaměstnané v chráněných dílnách, mohly pracovat také z domu. Zároveň by tito klienti měli pracovat v tom odvětví, které je naplňuje.

⁴² Následné interpretace se omezují na syntézu hlavních poznatků, které jsou kontextuálně doplněny o charakteristické výroky některých respondentů. Videozáznam skupinové diskuze je součástí předání výsledků projektu zadavateli.

Charakteristický výrok: „*Děti by měli dělat, co je baví.*“

Na skupinové diskuzi zazněly také příklady dobré praxe v oblasti zaměstnání, např. kavárna v Belgii či Café PRÁH – tréninková kavárna Brno. Zazněly také příklady dobré praxe v oblasti bydlení, např. Domov pod skalami nebo Penzion v Orlických horách.

Úřad práce v ORP Znojmo by měl vytvořit internetový portál, na kterém by mohli být uvedeni klienti sociálních služeb a osoby s PAS, které by chtěly pracovat. U každého klienta by mělo být uvedeno, jakou práci by mohl dělat, kolik hodin týdně je schopen pracovat, případně další informace.

Potřeba sociální rehabilitace

Účastníci skupinové diskuze se shodli, že je vhodné zprostředkovat osobám s PAS v rámci sociální rehabilitace **nácviky pracovních dovedností, podporovat osamostatnění a odpoutání se od rodiny**. Tyto služby zajišťuje v ORP Znojmo Denní stacionář sv. Damiána, který funguje 25 let, avšak počet momentálních pracovních úvazků neodpovídá potřebám klientů.

Charakteristický výrok: „*Máme teďka zamrazené úvazky, ty neodpovídají potřebám klientů.*“

Potřeba navýšení informovanosti veřejnosti o sociálních službách pro autistické klienty

Je nutné zvyšovat informovanost veřejnosti o sociálních službách pro osoby s PAS, např. prostřednictvím letáků, které budou rozdány do škol, do ordinací lékařů, psychologů i psychiatrů.

Přednášky o autismu na středních školách v ORP Znojmo jsou plánované na jaro 2019.

Závěrem

Z vyhodnocení vyjádření respondentů skupinové diskuse zcela jednoznačně vyplývá konsensuální potřeba zajištění dostatečných kapacit chráněného a komunitního bydlení pro osoby s PAS, dále pak podpora zaměstnávání těchto osob, zvyšování jejich kompetencí a zvyšování informovanosti mezi běžnou populací a dalšími aktéry. Jedná se o jednoznačně artikulované potřeby, které mají základ v procesu KPSS a odráží reálné potřeby osob s PAS v ORP Znojmo.

VII. STRUČNĚ ZÁVĚREM

Závěrem si společnost AUGUR Consulting s.r.o. dovoluje stručně shrnout vybrané poznatky identifikované při realizaci této analýzy vypracované pro ORP Znojmo, která je součástí projektu „Analýza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji“.

VII.1. Sociálně demografické ukazatele a agregace

Ve správním obvodu ORP Znojmo bylo ke dni 31. 12. 2017 přihlášeno k trvalému pobytu⁴³ celkem 91 468 obyvatel, z toho bylo 45 128 mužů a 46 340 žen⁴⁴. V období let 2014–2017 lze identifikovat průběžný mírný nárůst počtu obyvatel, zejména mužů.

Ve věku 0–14 let bylo v ORP Znojmo v roce 2017 evidováno celkem 14 391 obyvatel, ve věku 15–64 let bylo evidováno 59 913 obyvatel a ve věku 65 a více let bylo evidováno celkem 17 164 obyvatel. Ve věkové kohortě dětí do 14 let i u obyvatel starších 65 let dochází meziročně k nárůstu počtu obyvatel.

Důležitým ukazatelem je **index ekonomického zatížení**, který vypovídá o poměru počtu seniorů a dětí k počtu obyvatel v ekonomicky aktivním věku, tedy je jedním z indexů, které charakterizují proces demografického stárnutí. Nejvyšší ukazatel ekonomického zatížení byl zjištěn v ORP Veselí nad Moravou, ORP Blansko a ORP Tišnov.

Průměrný věk obyvatel vykazuje mírně progresivní tendenci.

V roce 2017 došlo k přírůstku živě narozených o 1004 osob, což je o 39 osob více než v roce 2010. Zemřelých bylo za rok 2017 celkem 914 osob, tedy o 36 osob méně než v roce 2010.

Index stárí (počet obyvatel ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let) se v ORP Znojmo v letech 2010 až 2017 zvýšil, a to o 23,9 osob na 100 dětí.

Celkový počet vyplacených dávek v hmotné nouzi v ORP Znojmo od roku 2015 výrazně klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 22 693 vyplacených dávek o celkovém objemu 85 850 842 Kč, v roce 2016 se počet vyplacených dávek snížil na 20 681 a celkový objem na 77 757 664 Kč. V roce 2017 se tento počet opět snížil na 17 882 vyplacených dávek a objem na 65 254 282 Kč.

Podíváme-li se na celkovou výši vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí, v roce 2015 se jednalo o celkovou alokaci 64 745 000 Kč a počet vyplacených příspěvků činil 16 117. V roce 2016 se pak jednalo o celkový objem 56 821 000 Kč a počet vyplacených příspěvků byl 14 244. V roce 2017 se jednalo o celkový objem vyplacených prostředků 46 247 000 Kč a počet vyplacených příspěvků byl 12 148.

U ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ najdeme mezi jednotlivými ORP v roce 2017 značné rozdíly. Nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován ve Statutárním městě Brně (627 Kč), dále v ORP

⁴³ Nebo k jakémukoliv platnému pobytu cizince, azyllanta.

⁴⁴ Zdroj: ČSÚ, údaje platné k 31. 12. 2017.

Analyza potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji – Separátní zpráva – ORP Znojmo

---

Znojmo (506 Kč) a v ORP Hodonín (379 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (83 Kč).

Celkový počet vyplacených příspěvků na bydlení meziročně klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 21 225 vyplacených příspěvků na bydlení a 6082 vyplacených doplatků na bydlení, v roce 2016 se počet vyplacených příspěvků na bydlení snížil na 20 186 příspěvků, počet vyplacených doplatků se snížil na 5955 doplatků. V roce 2017 bylo vyplaceno 19 063 příspěvků na bydlení a 5345 doplatků na bydlení.

Jako další relevantní ukazatel lze vnímat „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“. V porovnání dat za rok 2017 najdeme mezi jednotlivými ORP značné rozdíly. Nejvíce finančních prostředků bylo vyplaceno na 1 obyvatele formou příspěvku na bydlení (v Kč) ve Statutárním městě Brně (1 519 Kč), dále v ORP Znojmo (655 Kč) a v ORP Hodonín (641 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (265 Kč).

V rámci ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ najdeme mezi jednotlivými ORP v roce 2017 rozdíly. Nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován ve Statutárním městě Brně (324 Kč), dále v ORP Znojmo (201 Kč) a v ORP Hodonín (167 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (32 Kč).

Celkový počet vyplacených příspěvků mimořádné okamžité pomoci od roku 2015 klesá. V roce 2015 se jednalo o celkový počet 494 vyplacených příspěvků. V roce 2016 se počet vyplacených příspěvků snížil na 482 a v roce 2017 se jednalo o 389 vyplacených příspěvků.

Nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na mimořádnou okamžitou pomoc (v Kč) v přepočtu na 100 obyvatel byl evidován za rok 2017 v Statutárním městě Brně (1 523 Kč), dále v ORP Hodonín (1 513 Kč) a v ORP Rosice (907 Kč). Nejnižší podíl v roce 2017 byl naopak zjištěn v ORP Hustopeče (113 Kč).

Úměrně klesající trend vyplacených dávek v hmotné nouzi, stejně jako klesající počet uchazečů o práci v ORP Znojmo, vyjadřuje vzájemnou provázanost s celorepublikovým vývojem, který dokumentuje klesající chudobu v České republice. Vzhledem k dobrému růstu české ekonomiky a s ním spojené vysoké zaměstnanosti i k růstu výdělků loni výrazně klesly výdaje na dávky v hmotné nouzi, stejně jako počet lidí, kteří tuto podporu pobírají. Výdaje jsou tak nejnižší za posledních šest let⁴⁵. Výše uvedený trend snižování míry nezaměstnanosti platí také pro ORP Znojmo.

Dalším důležitým sledovaným ukazatelem je počet uchazečů o práci v daném ORP. Pokud tento počet vztáhneme k počtu obyvatel v daném ORP, dostaneme index počtu uchazečů o práci v jednotlivých ORP. Ten uvádí, kolik uchazečů o práci připadá na 1 000 obyvatel ORP. Nejvyšší podíl počtu uchazečů o práci na počet obyvatel za rok 2017 byl zjištěn v ORP Znojmo (46,7 osob), dále v ORP Hodonín (45,8 osob) a v ORP Veselí nad Moravou. Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Šlapanice (15,7 osob).

Nejvyšší podíl počtu uchazečů o práci registrovaných více než 12 měsíců na 1 000 obyvatel byl evidován v roce 2017 v ORP Hodonín (16,1 osob), dále ve Statutárním městě Brně (15,2

---

⁴⁵ Ministerstvo práce, 2018.

osob) a v ORP Veselí nad Moravou (14,9 osob). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Šlapanice (3,8 osob).

Celkový počet vyplacených příspěvků na péči u osob do 18 let v období let 2015–2017 kolísá u IV. a III. stupně závislosti na péči jiné osoby. Pouze I. a II. stupně závislosti na péči jiné osoby (IV. stupeň) se počet příjemců v ORP Znojmo zvyšuje.

Zatím co celkový počet vyplacených příspěvků na péči u osob 18 let a více v I. stupni závislosti na péči jiné osoby v ORP Znojmo klesá, u II., III. a IV. stupně závislosti na péči jiné osoby se v období let 2015–2017 počet příjemců zvyšuje.

U agregovaného ukazatele „objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele“ jsou mezi jednotlivými ORP v roce 2017 rozdíly. Nejvyšší objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) v přepočtu na 1 obyvatele byl evidován v ORP Kyjov (3 448 Kč), dále v ORP Veselí nad Moravou (3 211 Kč) a v ORP Hodonín (2 951 Kč). Nejnižší podíl byl naopak zjištěn v ORP Kuřim (1 860 Kč).

VII.2. Artikulované potřeby v sociální oblasti – průzkum mezi běžnou populací obyvatel JMK – vybrané výsledky za okresy

Jednou z cílových skupin, která byla v rámci Analýzy potřebnosti sociálních služeb v Jihomoravském kraji empiricky sledována, byla běžná populace⁴⁶.

Jak vyplývá z analýzy výsledků, v případě, že by se respondenti z okresu Znojmo ocitli v situaci, ve které by potřebovali pomoc, nejčastěji by informace o možnostech pomoci hledali u své rodiny (42,65 %), na internetu (27,94 %) a na městském nebo obecním úřadě v místě bydliště (19,12 %).

Z analýzy vyplývá, že v případě stáří, špatného zdravotního stavu, nedostatku financí či ztráty bydlení by se o své blízké byla ochotna postarat a má na to dostatečné možnosti téměř čtvrtina dotázaných (22,73 %) z okresu Znojmo. Téměř polovina respondentů (43,94 %) z okresu Znojmo uvedla, že by se o své blízké chtěla postarat, ale bohužel nedisponuje dostatečnými možnostmi. Hlavní bariérou je nedostek času, finanční zátěž, jejich vlastní zdravotní stav apod.

V případě, že by byl rodinný příslušník nemocný či zdravotně postižený, více než tři pětiny respondentů (63,08 %) z okresu Znojmo uvedly, že by chtěly, aby pracovník některé služby docházel pomáhat k nim domů. Téměř jedna čtvrtina dotázaných (23,08 %) z okresu Znojmo uvedla, že by se chtěla o dotyčného postarat sama.

Jak vyplývá z analýzy výsledků, téměř polovina respondentů z okresu Znojmo (49,25 %) uvedla, že chce trávit své stáří doma, výhradně s pomocí své rodiny.

⁴⁶ Jednalo se o respondenty, kteří neměli doposud žádnou zkušenost se sociálními službami, ale také např. o osoby pečující o osobu závislou na péči jiné osoby nebo uživatele sociálních služeb.

VII.3. Institucionálně deklarovaná potřebnost v sociální oblasti z pohledu ORP Znojmo

Níže uvedená shrnutí dokumentují institucionálně deklarovaný pohled na potřebnost v sociální oblasti u jednotlivých cílových skupin v ORP Znojmo. Dovolujeme si upozornit, že se jedná o potřeby tzv. nezajištěné⁴⁷.

Jak vyplývá z níže uvedených shrnutí, ORP Znojmo uvádí neuspokojené potřeby u šesti cílových skupin.

U cílové skupiny seniorů byla deklarována ze strany zástupců ORP Znojmo nedostatečná kapacita domovů se zvláštním režimem a domovů pro nízkopříjmové seniory.

U cílové skupiny osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby s poruchami autistického spektra byla deklarována nedostatečná možnost umístění dospělých osob s poruchou autistického spektra např. do denního stacionáře (rodiče nemohou být ekonomicky aktivní). Dále absentuje pobytové zařízení pro tuto cílovou skupinu (když už se o ně rodiče, např. z důvodu věku, nemohou starat) i možnosti samostatného bydlení. Nedostatečně zajištěnou potřebou bylo shledáno také zaměstnávání osob z této cílové skupiny.

U cílové skupiny osob s duševním onemocněním byla uvedena nízká uplatnitelnost na trhu práce, nezajištěná možnost samostatného bydlení a nedostatečná následná péče – chybí psychiatři a psychoterapeuti.

U cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi byl deklarován nedostatek možností bydlení pro sociálně slabé občany, u cílové skupiny osoby bez přístřeší byla potřeba specifikovaná na centrum denních služeb pro osoby bez přístřeší.

U cílové skupiny osoby závislé na návykových látkách byla jako nezajištěná potřeba deklarována noclehárna pro ženy.

VII.3.1. Financování sociálních služeb ze strany obcí III. typu

Z výsledků analýzy vyplynulo, že nejvyšší výdaje na sociální služby v přepočtu na jednoho obyvatele v roce 2017 poskytlo Statutární město Brno (1 365 Kč na 1 obyvatele), nejnižší výdaje pak měly Šlapanice (10 Kč na 1 obyvatele). Znojmo vydalo na poskytování sociálních služeb částku 127 Kč na 1 obyvatele.

Pokud vztáhneme výdaje na poskytování sociálních služeb k celkovým rozpočtům obcí III. typu⁴⁸, pak nejvyšší podíl výdajů na poskytování sociálních služeb v roce 2017 k celkovému rozpočtu obce III. typu vykazuje město Břeclav (8,24 %), nejnižší pak obec Šlapanice (0,32 %). Obec III. typu **Znojmo** vynaložila v roce 2017 na poskytování sociálních služeb 1,68 % svého rozpočtu.

⁴⁷ Potřeby, které nejsou naplněné, schází. Bylo by žádoucí je řešit.

⁴⁸ Výše rozpočtů jednotlivých obcí III. typu byla identifikována samostatnou položkou v dotazníku, který vyplňovali kompetentní zástupci těchto obcí III. typu.

VII.4. Artikulované potřeby v sociální oblasti – interpretace poznatků ze skupinové diskuze

Na základě dohody s představiteli KPSS v ORP Znojmo byla uskutečněna skupinová diskuze, která identifikovala potřeby v sociální oblasti u osob s poruchou autistického spektra. Meritorním tématem skupinové diskuze byla identifikace možností řešení problému umístění osob s PAS, o které se rodiče již nemohou starat.

ORP Znojmo identifikuje problém nedostatečných kapacit chráněného a komunitního bydlení pro klienty s autismem. V ORP Znojmo existují sociální služby chráněné bydlení určené pro tuto cílovou skupinu, jejichž poskytovatelem je Zámek Břežany, p. o., kapacity jsou ovšem nedostačující.

Účastníci skupinové diskuze formulovali dvě vize týkající se bydlení určené pro klienty s PAS. První z nich je soužití autistických jedinců a jejich rodičů. Druhou vizí je komunitní bydlení osob s PAS.

ORP Znojmo identifikuje problém nedostatku pracovních míst pro klienty s autismem.

Chráněné dílny čelí nedostatku zakázek, což neumožňuje klientům s PAS se pracovním realizovat. Účastníci skupinové diskuze se shodli, že je nutné podporovat, aby osoby s PAS, které jsou zaměstnané v chráněných dílnách, mohly pracovat také z domu. Zároveň by tito klienti měli pracovat v tom odvětví, které je naplňuje.

Úřad práce v ORP Znojmo by měl vytvořit internetový portál, na kterém by mohli být uvedeni klienti sociálních služeb a osoby s PAS, které by chtěly pracovat. U každého klienta by mělo být uvedeno, jakou práci by mohl dělat, kolik hodin týdně je schopen pracovat, případně další informace.

Účastníci skupinové diskuze se shodli, že je vhodné zprostředkovat osobám s PAS v rámci sociální rehabilitace nácviky pracovních dovedností, podporovat osamostatnění a odpoutání se od rodiny. Tyto služby zajišťuje v ORP Znojmo Denní stacionář sv. Damiána, který funguje 25 let, avšak počet momentálních pracovních úvazků neodpovídá potřebám klientů.

Dále je nutné zvyšovat informovanost veřejnosti o sociálních službách pro osoby s PAS, např. prostřednictvím letáků, které budou rozdány do škol, do ordinací lékařů, psychologů i psychiatrů.

Věříme, že se informace a výsledky uvedené v této separátní zprávě stanou pro ORP Znojmo zajímavou zpětnou vazbou využitelnou v procesu dalšího rozvoje KPSS.

VIII. PŘÍLOHY

VIII.1. Mapa okresu Znojmo

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU ZNOJMO - STAV K 1.1.2016

Počet obyvatel v obci

NÁZEV MĚSTA

Název městyse

Název ostatních obcí

Správní obvod obce s rozšířenou působností

Průměrný počet obyvatel obce = 780 Průměrná rozloha obce (ha) = 1 104

Největší: 1. Znojmo = 33 787	Největší: 1. Znojmo = 6 589
2. Moravský Krumlov = 5 840	2. Moravský Krumlov = 1 056
3. Hrušovany nad Jevišovkou = 3 314	3. Božice = 2 989
Nejmenší: 1. Zblovce = 46	Nejmenší: 1. Grešlové Mýto = 216
2. Podhradí nad Dyjí = 53	2. Žerůtky = 219
3. Jířice u Moravských Budějovic = 58	3. Prokopov = 245

Zdroj: ČSÚ

IX. SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Základní demografické údaje v letech 2013–2017 – ORP Znojmo.	10
Tabulka č. 2: Základní demografické údaje v letech 2010 a 2017 – ORP Znojmo.	10
Tabulka č. 3: Údaje o počtu vyplacených příspěvků a o počtu uchazečů o práci v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.	16
Tabulka č. 4: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči dle stupně v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.	20
Tabulka č. 5: Údaje o důchodcích v okresech v letech 2015–2017 – okres Znojmo.	22
Tabulka č. 6: V případě, že byste se ocitl(a) Vy nebo někdo z Vašich blízkých v situaci, ve které byste potřebovali pomoc, kde byste v současnosti hledali informace o možnostech pomoci? <i>Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.</i>	25
Tabulka č. 7: Byl(a) byste ochoten/ochotna a schopen/schopna postarat se o své blízké, pokud budou potřebovat pomoc z důvodu stáří, špatného zdravotního stavu, nedostatku financí, ztráty bydlení apod.? <i>Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.</i>	26
Tabulka č. 8: V případě, že Váš rodinný příslušník bude nemocný či zdravotně postižený, jaký druh pomoci byste pro něj chtěl(a)? <i>Výsledky podle jednotlivých okresů Jihomoravského kraje.</i>	27
Tabulka č. 9: Kdybyste si mohl(a) vybrat, kde byste chtěl(a) trávit pokojné stáří?	28
Tabulka č. 10: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny senioři.	29
Tabulka č. 11: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby s mentálním a kombinovaným postižením a osoby s poruchami autistického spektra.	30
Tabulka č. 12: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby s duševním onemocněním.	30
Tabulka č. 13: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi (dlouhodobě nezaměstnaní, osoby vracející se po výkonu trestu apod.).....	31
Tabulka č. 14: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby bez přístřeší.....	31
Tabulka č. 15: Nezajištěné potřeby u cílové skupiny osoby závislé na návykových látkách.	31

X. SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1: Počet obyvatel v letech 2014–2017 – ORP Znojmo.....	8
Graf č. 2: Počet obyvatel ve věku 0–14 a ve věku 65 a více let v letech 2014–2017 – ORP Znojmo. ...	9
Graf č. 3: Ukazatel ekonomického zatížení.....	9
Graf č. 4: Údaje o počtu vyplacených dávek v hmotné nouzi a celkovém objemu vyplacených dávek v hmotné nouzi (v Kč) v letech 2015–2017.	11
Graf č. 5: Údaje o počtu vyplacených příspěvků na živobytí a celkovém objemu vyplacených příspěvků na živobytí (v Kč) v letech 2015–2017.	11
Graf č. 6: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na živobytí (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.	12
Graf č. 7: Údaje o počtu vyplacených příspěvků na bydlení a počtu vyplacených doplatek na bydlení v letech 2015–2017.	13
Graf č. 8: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na bydlení (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.	13
Graf č. 9: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na doplatek na bydlení (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP.	14
Graf č. 10: Údaje o počtu vyplacené mimořádné okamžité pomoci v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.	15
Graf č. 11: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na mimořádnou okamžitou pomoc (v Kč) na 100 obyvatel daného ORP.	15
Graf č. 12: Počet uchazečů o práci a z toho osoby registrované na úřadu práce déle než 12 měsíců v letech 2015–2017 – ORP Znojmo.	16
Graf č. 13: Index počtu uchazečů o práci v jednotlivých ORP.	17
Graf č. 14: Index počtu uchazečů o práci registrovaných na ÚP déle než 12 měsíců v jednotlivých ORP (rok 2017).	18
Graf č. 15: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči do 18 let ve vztahu k jednotlivým stupňům závislosti – ORP Znojmo.	19
Graf č. 16: Celkový počet vyplacených příspěvků na péči od 18 let ve vztahu k jednotlivým stupňům závislosti – ORP Znojmo.	19
Graf č. 17: Celkový objem vyplacených finančních prostředků na příspěvek na péči (v Kč) na 1 obyvatele daného ORP v roce 2017.	21
Graf č. 18: Výdaje obcí III. typu na poskytování sociálních služeb v roce 2017 v přepočtu na jednoho obyvatele (v Kč).....	32
Graf č. 19: Podíl výdajů obcí III. typu na poskytování sociálních služeb v roce 2017 k celkovým rozpočtům těchto obcí (v %).	33
Graf č. 20: Poměr financí vynaložených obcemi III. typu na poskytování sociálních služeb poskytovaných příspěvkovou organizací (PO) a nestátními neziskovými organizacemi (NNO) v roce 2017 (v %).	34